Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος | *Ἀθῆναι, 18 καὶ 25 Ὀκτωβρίου 1947* | *Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 42-43*

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο]

Κι' ἔκανε τὸ σταυρό του παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ τὸν λυπηθεῖ.

Ὅταν ἤρθε τὸ βράδυ, τὸ βαπόρι λιγόστεψε τὴν ταχύτητά του, ἔπειτα κατὰ διαταγὴ τοῦ κυβερνήτη σταμάτησε. Ἂν καὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο δὲν ὑπῆρχε κανένας φόβος νὰ συναντήσουν ἐχθρικὰ ὑποβρύχια, ὡς τόσο οἱ προβολεῖς τοῦ «Φάδερλαντ» τρυποῦσαν τὸ σκοτάδι ψάχνοντας νὰ δοῦν τίποτα τὸ ὕποπτο ποὺ θὰ τοὺς ἔβαζε ἀμέσως σὲ κίνηση.

Μόλις ἔφεξε, τὸ πλοῖο ξανάρχισε τὴν πορεία του. Κατὰ τὶς ἑφτὰ τὸ πρωΐ, ὁ παρατηρητὴς σημείωσε ἀντικείμενο στὴ θάλασσα. Ἦταν ἕνα μικρὸ βαρελάκι, ποὺ ἀνοίχτηκε παρουσία ὅλου τοῦ πληρώματος. Βρῆκαν μέσα τὸ πρῶτο γράμμα τῆς Ἀννούλας, μερικὲς γραμμὲς τῆς Λευκῆς κι' ἕνα σημείωμα τοῦ Ντίκ. Τὸ πρόσωπο τοῦ κυβερνήτη φωτίστηκε.

— Εἴμαστε σὲ καλὸ δρόμο, φώναξε χαρούμενος. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας!

Κατὰ τὶς ὀχτώ, μιὰ σκοτεινὴ γραμμὴ παρουσιάστηκε στὸν ὁρίζοντα.

— Τὰ φύκια! φώναξε ὁ παρατηρητής.

Ὁ Τζαΐμς Γκόρντον ἀνατρίχιασε.

— Τὰ φύκια! ψιθύρισαν ὅλοι καὶ μιὰ μεγάλη σιωπὴ ἁπλώθηκε στὸ κατάστρωμα.

Ὅλοι γύρισαν τὰ μάτια τους πρὸς τὰ ἐκεῖ ποὺ φαινόταν ἐκείνη ἡ παράξενη γραμμὴ τῆς θαλάσσιας βλάστησης ποὺ τραβάει, μαγνητίζει καὶ πνίγει ὅσους τῆς ταράζουν τὸν αἰωνόβιο ὕπνο της. Τὰ φύκια ἦταν τὸ ἄγνωστο! Ἡ βαρειὰ ἀμφιβολία! Θὰ βρίσκανε τὸ «Πράνσιγκ»; Οἱ ναυαγοὶ ἦταν ζωντανοί; Πῶς ζοῦσαν τόσον καιρό; Θὰ εὕρισκαν ἄραγε τὰ πτώματά τους πάνω στὸ καράβι;

Στὴ διαταγὴ τοῦ πλοιάρχου, τὸ «Φάδερλαντ» αὔξησε τὴν ταχύτητά του. Ἡ πράσινη γραμμὴ ὁλοένα μεγάλωνε, σὲ λίγο κι' ὅλας ἡ καρένα τοῦ καραβιοῦ ἄρχισε νὰ περνάει ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ φύκια ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ σταματήσουν τὴν πορεία του κολλώντας σὰ βεντοῦζες πάνω στὰ πλευρὰ τοῦ σκάφους.

—Ὁλοταχῶς! διέταξε πάλι ὁ κυβερνήτης. Οἱ μηχανές μας εἶναι γερὲς καὶ θὰ εἴμαστε οἱ πρῶτοι ποὺ θὰ κάνουμε αὐτὸ τὸ κατόρθωμα!

Τὸ «Πράνσιγκ» ὅμως δὲν φαινόταν πουθενά. Οἱ ἀξιωματικοὶ μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἔβλεπαν μπροστά τους τὸ φοβερὸ αὐτὸ θέαμα τῶν φυκιῶν καὶ κανείς τους δὲν εἶχε κουράγιο νὰ μιλήσει. Ὅλες οἱ παλιὲς κουρσάρικες ἱστορίες ποὺ εἶχαν διαβάσει, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ναυαγισμένα καράβια ποὺ ἔμειναν γιὰ πάντα ἐκεῖ, ξαναξυπνοῦσαν μέσα τους κι' ἔβλεπαν τὸ θάνατο νὰ κρέμεται πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους. Μόνο ὁ Τζαΐμς Γκόρντον ἔμενε ἀτάραχος, βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία. Σὲ λίγο ὅμως ἄρχιζε νὰ ἀπελπίζεται. Ἂν ὡς τὸ μεσημέρι δὲν ἔβλεπαν τὸ «Πράνσιγκ» ὅλα πιὰ τότε θὰ ἦταν χαμένα. Καὶ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔκανε αὐτὲς τὶς θλιβερὲς σκέψεις, ὁ Χάρρυ, ἔβγανε μιὰ δυνατὴ φωνή:

— Πλοῖο ἐν ὄψει!

Ἀπὸ τὴ συγκίνηση τὰ κιάλια εἶχαν πέσει ἀπὸ τὰ χέρια του. Ὁ κυβερνήτης μὲ δάκρυα στὰ μάτια κοίταξε ψηλὰ σὰ νὰ ἤθελε νὰ προσευχηθεῖ στὸ Θεὸ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ τοῦ ἔδινε. Καὶ πιάνοντας τὴν καρδιά του ψιθύρισε:

—Ὦ, ἂς εὕρισκα ζωντανὰ τὰ τρία δυστυχισμένα παιδιά!

* * *

Ὅταν ἡ Λευκὴ εἶχε φωνάξει ὅτι βλέπει ἕνα μαῦρο σημεῖο στὸν ὁρίζοντα, ὁ Ντίκ καὶ ἡ Ἀννούλα δὲν τὸ πίστεψαν στὴν ἀρχή. Συχνὰ ἐνόμιζαν ὅτι εἶχαν δεῖ μακρυὰ μιὰ λουρίδα καπνό, ἢ τὴν ἄκρη κάποιου καταρτιοῦ, ἀλλὰ πάντοτε ἔβγαιναν πικρὰ γελασμένοι. Στάθηκαν λοιπὸν μπροστὰ στὰ κιγκλιδώματα τοῦ καταστρώματος καὶ ἀπὸ κεῖ προσπαθοῦσαν νὰ μαντέψουν ἂν δὲν ἔπεφταν πάλι θύματα τῆς φαντασίας των. Τρέμοντας ἡ Ἀννούλα ρώτησε τὴ Λευκή:

— Εἶσαι βέβαιο μωρό μου πῶς κάτι εἶδες;

— Πολὺ βέβαιη μαμὰ Ἀννούλα, εἶπε τὸ κοριτσάκι μὲ πεποίθηση. Ἐγὼ δὲν κάνω ποτὲ λάθος.

Ἐκεῖνο τὸ πρωΐ ἡ Ἀννούλα ξύπνησε λυπημένη καὶ μελαγχολική.
(Σελ. 261. στ. β')

Καὶ ποὺ ἦταν αὐτὰ τὸ μαῦρο σημάδι ;

— Νά, ἐκεῖ κάτω, πολὺ μακρυά.

Τὸ κορίτσι ἀκολουθώντας τὸ δάχτυλο τῆς μικρῆς ποὺ ἔδειχνε ὁλόϊσα μπροστά,ἔβαλε ξαφνικὰ τὶς φωνές:

— Βλέπω . . . βλέπω καπνό, Ντίκ, δὲ γελιέμαι !

Ὁ νεαρὸς Γκόρντον κοίταξε κι' αὐτὸς προσεχτικά.

— Ναί, μοιάζει σὰν καπνός, εἶπε τὸ ἀγόρι, ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ διακρίνουμε ἂν εἶναι καράβι. Γι' αὐτὸ καλλίτερα εἶναι νὰ μὴν χαιρόμαστε ἀπὸ τώρα. Ἡ ἀπογοήτευση θὰ εἶναι πολὺ μεγάλη ἂν αὐτὸς ὁ καπνὸς εἶναι κανένα σύννεφο ποὺ θὰ διαλυθεῖ σὲ λίγο.

Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ καμμιὰ ὥρα ἡ βεβαιότητα ἄρχισε νὰ φτερουγίζει πάνω στὸ «Πράνσιγκ». Ὁ καπνὸς ἀντὶς νὰ ἐξαφανισθεῖ, ἄρχισε νὰ μεγαλώνει καὶ νὰ πληθαίνει στὸν ὁρίζοντα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ἀμερικανόπουλο σκέφτηκε μήπως εἶναι πάλι καμμιὰ θύελλα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ξεσπάσει ὅπως καὶ τὴν ἄλλη φορά. Παρατηρώντας ὅμως ἀκόμα πιὸ προσεχτικά, ἄρχισε νὰ τρέμει ἀπὸ συγκίνηση καὶ χαρά.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΣΟΡΟΚΑΔΑ

Φυσᾶ τρελλὴ σοροκάδα κι' ἀνασταστώθηκε τ' ἀκρογιάλι. Τὰ κύματα σπάζοντας ἀπάνω στὰ βράχια τινάζουν ἀψηλὰ τοὺς ἀφρούς τους. Μπράτσα λὲς κ' ἔκανε ἡ θάλασσα κι' ἀνασκουμπωμένη βάλθηκε νὰ χαλάσει τὸν κόσμο. Λύσσαξε τὸ πέλαγο, νὰ χυμήξει θέλει ἀπάνω στὴ στεριὰ ποὺ χάνεται μέσα σ' ἕνα σύννεφο σκόνης. Βογγάει κι' αὐτὴ μὲ τὰ δέντρα της, ποὺ πᾶν νὰ σπάσουν τὰ κλαριά τους ἀπὸ τὸ κακὸ καὶ τῆς δίνουν ὄψη ἀλλόφρονης, ξεμαλλιασμένης γυναίκας.

Κόσμος μαζεύτηκε σ' ἕνα σημεῖο τῆς ἀκρογιαλιᾶς. Ἡ «Λενιὼ» τ' ὡραῖο καραβάκι, χάρμα ὀφθαλμῶν, ποὺ ἤτανε φουνταρισμένο στὴ μέση τοῦ γιαλοῦ, ἔπεσε ὄξω καὶ κοντεύει τώρα νὰ σπάσει ἀπάνω στὶς πέτρες. Ὤχ, τί τὸ κάνει ἡ θάλασσα ἡ ἄπονη. Βάλθηκε νὰ τὸ κοματιάσει. Τοῦσπασε τὶς ἄγκυρες καὶ τὄριξε στὸ ἕνα πλάϊ ὅπως τὸ θεριὸ ρίχνει κάτω τὸ θήραμά του γιὰ νὰ τὸ κατασπαράξει. Κι' ὁ κόσμος στέκεται σὰ χαζὸς καὶ βλέπει. Ὅμως αὐτοὶ ποὺ τὸ πονοῦνε τὸ καράβι, τὸ πλήρωμά του, μιὰ φούχτα ἄνθρωποι παλεύουν ἡρωϊκὰ μὲ τὰ στοιχεῖα, γιὰ νὰ τὸ σώσουν. Μὲ σχοινιά, μ' ἀλυσσίδες, μὲ γάντζους, σχίζοντας τὰ ροῦχα τους, ματώνοντας τὶς σάρκες τους πολεμοῦν οἱ ἄνθρωποι μὲ κομμένη ἀνάσα νὰ κάνουν ὅ,τι μποροῦνε γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ ἡ «Λενιώ».

Ὅσο νυχτώνει, πιὸ πολὺ ντώθεις τὴν κρυάδα τοῦ τρελλοαγέρα ποὺ δὲν κουράζεται νὰ φυσᾶ καὶ ν' ἀπλώνει τὴν ἀπελπισία. Ἀρρώστεια μοιάζει νἄπαθε ἡ φύση. Βαρύς, θλιμμένος οὐρανὸς σκύβει ἀπάνω της καὶ σὰ λαβωμένος κι' ὁ ἥλιος κατέβηκε στὴ δύση του.

Παλιόκαιρος. Δὲν εἶναι ἀγέρι καθαρὸ αὐτὸ ποὺ φυσάει, ἀρρώστεια κλείνει, μιὰ μυρωδιὰ σαπίλας σέρνει. Λέρωσε τ' ἀκρογιάλι μὲ τὰ φύκια καὶ τὰ σκουπίδια ποὺ μαζεύτηκαν καὶ νὰ βλέπεις τὴ «Λενιὼ» νὰ χάνεται ἐκεῖ μέσα, σὰν ἀρνάδα ποὺ τὴ σπαράζει ὁ λύκος.

Λύσσαξε ἡ θάλασσα ἡ θολή, μὰ καὶ σὰ λυσσασμένοι πολεμοῦνε καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς «Λενιῶς» γιὰ νὰ τὴ σώσουν. Χώνονται καὶ βγαίνουν ἀπ' τὰ κύματα μὲ τὰ ρούχα τους κολλημένα στὸ κορμί τους, κινδυνεύοντας κάθε στιγμὴ νὰ τσακιστοῦνε, ἐὰ πουντιάσουν ἢ μιὰ καὶ καλὴ νὰ μείνουνε στὸν τόπο, μὰ οὔτε λογαριάζουν τὴ ζωή τους, οὔτε σκέπτονται αὐτὴ τὴν ὥρα τίποτ' ἄλλο, μονάχα πῶς θ' ἀποσπάσουν ἀπὸ τὴ μανία τῆς θάλασσας τὴ «Λενιὼ» ποὺ τὴν περιζώνουν οἱ ἀφροὶ σὰ φίδια. Καὶ βλέπεις τὰ πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν νὰ κρατοῦν δλη τὴ λάμψη ἀπάνω τους ἔτσι βρεμμένα ὅπως προβάλλουν μέσα στὸ χαμηλωμένο φῶς, μὲ τὰ μαλλιὰ κολλημένα στὸ μέτωπο, βγάζοντας ἀπὸ τὸ στόμα τους τὸ φαρμακεμένο νερὸ ποὺ θέλει νὰ γίνει ὁ τάφος τῆς «Λενιῶς».

Νυχτώνει καὶ οἱ ἴσκιοι τους ἀκόμα παλεύουν. Τὄφεραν τώρα σὲ κάποια ἰσιάδα τὸ σκάφος. Πόσες ὥρες οἱ κακόμοιροι ἀφανίζονται μέσα στὰ νερά ! Ἀπὸ ἀτσάλι λὲς κ' εἶναι τὸ στήθος τους καὶ τὰ μπράτσα τους. Τὰ μάτια τους τρυποῦν τὸ σκοτάδι. Πλάταινε ἡ ψυχὴ τους κι' ἔγινε πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὴν πνοὴ τοῦ σοροκου. Φρρ . . . τὰ κύματα, μ' αὐτοὶ ἀδάμαστοι στὸ ἔργο τους τὸ σωτήριο. Γι' αὐτὸ θὰ γλυτώσει ἡ «Λενιώ».

Αὔριο ποὺ θὰ λάμψει καθαρὸς πάλι ὁ ἥλιος, θὰ τὴν ξαναϊδοῦμε ὁλόρθη νὰ καθρεφτίζει τὴ λευκότητά της στὸν ξανὰ ἤρεμο, γαλάζιο γιαλό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΠΩΛ ΝΤΕΡΟΥΛΕΝΤ

ΤΟ ΚΑΛΟ ΚΟΝΑΚΙ

Καλὴ γριούλα μου, τί κάνεις ἐδῶ νά ;
Ζεστάθηκα πολύ, στ' ἀληθινά !
Ἄσε νὰ σβύσει ἡ φλόγα ἀπὸ κεῖ χάμου.
Τ' ἀδικοκαῖς τά ξύλα σου, κυρά μου,
Ἐστέγνωσα· μὲ θέρμανε ἡ φωτιά σου.
Μ' αὐτὴ κρυφὰ χωρὶς νὰ περιμένει
λύνει μιὰν ἀγκαλιὰ ξύλα, δεμένη :
—«Ζεστά σου, φανταράκι μου, ζεστά σου !»

Καλὴ γριούλα μου, ἄκου, δὲν πεινῶ.
Κρύψ' τὸ κρασί σου καὶ τὸ χοιρινό.
Χόρτασα ἀπ' τὸ συσσίτιο· μὴ μοῦ στρώνεις.
Τί, καὶ τραπεζομάντηλα μ' ἁπλώνεις ;
Εἶναι ὅλα σου καλά, δὲ θέλω πιὰ ἄλλα.
Μ' αὐτὴ βουβή, ἀπὸ πάνω μου ἔχει γείρει,
κόβει ψωμί γιομίζει τὸ ποτήρι :
—«Πιέ, φανταράκι μου ἔλα, πιὲ μιὰ στάλα !»

Καλὴ γριούλα μου, σεντόνια κουβαλᾶς ;
Σοῦγινα ἀπόψε ἐγώ, σωστὸς μπελάς.
Πάω νὰ γείρω μὲς στὸν ἄχυρώνα
καὶ θᾶμαι πιὸ καλὰ κι' ἀπ' τὸ στρατώνα.
Σὰ βασιλιὰς θὰ μοιάζω — συλλογίσου !
Μὰ κείνη δὲν ἀκούει, ἁπλώνει ἐν τάξει
διπλὲς στρωσιές, μὴ βρέξει καὶ μὴ στάξει :
—«Κοιμήσου, φανταράκι μου, κοιμήσου !»

Ἐγλύκοχάραξε κι' εἶναι ὥρα τοῦ φευγιοῦ.
Ἔλα, σ' ἀφήνω γειά ! Μὰ τ' εἶναι αὐτοῦ ;
Γεμάτη ὡς πάνω νοιώθω τὴ σακούλα.
Ἄ ! τί φιλόξενη ποῦσαι καλὴ κυρούλα !
Γιατί τόσο μὲ φίλεψες ἐμένα ;
Κι' ἡ γριούλα μὲ λαχτάρα μοῦ μιλάει
ὡσὰν νὰ κλαίει κι' ὡσὰν νὰ μοῦ γελάει :
—«Ἔχω ἕνα γυιό, στρατιώτη σὰν καὶ σένα !»

Μετ. ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΔΙΛΙΑΝ ΚΙΛΛΕΡ - ΚΟΥΤΣ

ΕΝΑΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο),

Πέρασαν κάμποσες ὧρες ὡς ποὺ νὰ συνέλθει. Μὲ μεγάλη ἀγωνία καὶ φοβερὴ προσπάθεια σύρθηκε ὡς τὴν καλύβα.

Γιὰ καλή του τύχη, οἱ σύντροφοί του δὲν εἶχαν πάθει τίποτα.

Τὸν ξάπλωσαν μέσα στὴν καλύβα καὶ προσπάθησαν νὰ τοῦ ἐλαφρώσουνε τοὺς φριχτούς του πόνους, δένοντάς του τὸ σαγώνι καὶ κολλώντας του—ὅπως μποροῦσανε καλλίτερα—τὰ ὑπόλοιπα δάχτυλα τοῦ χεριοῦ του.

Ὕστερα μὲ τὰ ντουφέκια στὸ χέρι κάθισαν πλάϊ του νὰ τὸν φυλλάξουνε. Δὲν τοὺς γίνηκε ἄλλη ἐπίθεση. Μὰ γιὰ ὧρες ὁλόκληρες καθόντουσαν γεμᾶτοι ἀγωνία μὲ τὸ ντουφέκι στὸ χέρι, ἀνήσυχοι στὸν ἐλαφρότερο θόρυβο.

Ποῦ καὶ ποῦ ρίχνανε καὶ καμμιὰ ματιὰ στὴ θάλασσα ψάχνοντας τὸν μακρυνὸν ὁρίζοντα γιὰ κανένα καράβι.

Ἕνα πρωΐ, ἀκούστηκε μιὰ χαρούμενη φωνή.

— Ἕνα καράβι ! Δόξα σοι ὁ Θεός !

Ὁ Μάν, ταραγμένος, ἀνασηκώθηκε ἀπὸ τὸ στρωσίδι του, καὶ σύρθηκε ὡς τὴν πόρτα τῆς καλύβας. Ἐκεῖ, μαζὶ μὲ τοὺς πιστούς του συντρόφους εἶδε τὸ ἀναπάντεχο θαῦμα —ἕνα πλοῖο—ἀληθινὸ πλοῖο, ποὺ στεκότανε μπροστὰ στὰ μάτια τους.

Ἦταν ἕνα ἀμερικάνικο ἁλιευτικό. Ὁ πλοίαρχος βλέποντας τοὺς ἐξαντλημένους καὶ ἀξιολύπητους συντρόφους, τοὺς πῆρε πρόθυμα στὸ καράβι του.

Ὁ Μὰν βρῆκε μεγάλη περιποίηση. Ἡ χαρὰ τῆς σωτηρίας τους, τὸν ἔκανε νὰ ξεχάσει γιὰ λίγο τοὺς πόνους του.

Μὰ τώρα τοῦ χρειάστηκε νὰ κάνει κι' ἄλλο κουράγιο ἀπ' ὅ,τι ὡς σήμερα.

Ἡ πληγὴ στὸ μάγουλό του εἶχε κλείσει κάπως.. Μὰ ἡ πρωτόγονη χειρουργικὴ τῶν συντρόφων του δὲν εἶχε πετύχει καθόλου.

Τοῦχανε βάλει ἕνα ξυλάκι ἀνάμεσα στὰ δόντια—πρὶν τοῦ δέσουνε τὸ σπασμένο του σαγώνι—γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ πέρνει ἀπὸ κεῖ λίγη τροφή.

Ἕνα δόντι ὅμως εἶχε βγεῖ ἀπὸ πλάγια κι' εἶχε κακοφορμίσει, κάνοντας μιὰ τρύπα στὸ μάγουλο.

Ὁ πόνος αὐτῆς τῆς πληγῆς ἦταν ἀνυπόφορος.

Ὁ πλοίαρχος τὸν λυπήθηκε, καὶ τὸν πῆγε στὸ Νησὶ Γκὰμ ποὺ ἤξερε πῶς βρισκότανε ἕνας ἄγγλος γιατρός.

Ὁ γιατρὸς αὐτὸς περιποιήθηκε τὸν ταλαίπωρο Γουλιέλμο. Κοιτάζοντας ὅμως τὸ τρυπημένο ἀπὸ τὸ δόντι μάγουλό του, τοῦ εἶπε μὲ σοβαρὸ ὕφος :

— Αὐτὸ τὸ δόντι πρέπει νὰ βγεῖ.

— Μάλιστα, κύριε, παραδέχτηκε ὁ Γουλιέλμος.

Ὁ γιατρὸς ἐξέτασε τὸ σαγώνι προσεχτικά, ἔμεινε γιὰ λίγο σκεπτικός, κι' ὕστερα εἶπε, στενοχωρημένος :

— Δὲν εἶναι τόσο ἁπλὸ τὸ πρᾶγμα, καλέ μου φίλε. Δὲ μπορῶ νὰ σοῦ βγάλω τὸ δόντι ἀπὸ μέσα. Λυπᾶμαι, μὰ θὰ χρειαστεῖ νὰ σοῦ κάνω μιὰ μαχαιριὰ στὸ μάγουλο καὶ νὰ τὸ βγάλω ἀπ' ἔξω.

Τὸ νὰ σοῦ ἐξετάζουν μιὰ πληγὴ στὸ πρόσωπο, εἶναι πολὺ διαφορετικό, ἀπὸ τὸ νὰ σοῦ σχίζουνε μὲ μαχαῖρι τὸ μάγουλο.

Μὰ ὁ Γουλιέλμος ἦταν ἀπὸ κείνους ποὺ δὲ δειλιάζουν στὸν πόνο, ἄμα εἶναι ἀνάγκη νὰ πονέσουν.

Δάγκωσε τὰ χείλια του, καὶ στάθηκε νὰ τοῦ κάνουν τὴν ἐπέμβαση.

Ὕστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴ δοκιμασία, πῆγαν ὅλα καλά.

Ἡ πληγὴ γιατρεύτηκε ὁλότελα, μὰ τὰ σημάδια στὸ πρόσωπό του, καὶ τὸ σακκατεμένο του χέρι, θὰ τοῦ θύμιζαν γιὰ πάντα πῶς λίγο ἔλειψε νὰ χάσει τὴ ζωή του.

Τέλος, ὁ Γουλιέλμος Μὰν ξεκίνησε μὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς συντρόφους του γιὰ τὸ νησὶ Παγκόν, ὅπου, καθὼς λέγανε, ἦταν ἕνας κρυμμένος θησαυρός.

Πολλὰ χρόνια πρίν, ἕνας Ἱσπανὸς πειρατὴς εἶχε λεηλατήσει τὶς καθολικὲς ἐκκλησίες στὶς ἀκτὲς τῆς Χιλῆς καὶ τῆς Βραζιλίας, καί, ξεφεύγοντας τὴ Δικαιοσύνη, ἔκρυψε τὸ θησαυρὸ αὐτό, — διαμάντια καὶ πολύτιμα πετράδια — στὸ ἔρημο καὶ ἀκατοίκητο νησὶ Παγκόν.

Ἡ ψυχὴ τοῦ Γουλιέλμου ποὺ διψοῦσε ἀκόμη περιπέτειες, τὸν ἔκανε νὰ πάει στὸ νησὶ ἐκεῖνο.

Μὰ τίποτα. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια μάταιες καὶ ἄκαρπες προσπάθειες, ὁ Μὰν κι' ὁ σύντροφός του δὲν κατώρθωσαν νὰ βροῦνε τὸν παραμυθένιο ἐκεῖνο θησαυρό.

Γιὰ πολὺ καιρὸ ὕστερα ὁ Γουλιέλμος ἔκανε ἐμπόριο μαργαριταριῶν, διαπλέοντας τὰ νησιὰ τοῦ Νότιου Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Οἱ περιπέτειές του στὸ νησὶ τῆς Ἀναλήψεως, δὲν τὸν ἐμπόδισαν νὰ ζήσει φιλικά, κάθε φορὰ ποὺ βρισκότανε ἀνάμεσα σὲ ἄγριους.

Ὕστερα πάλι τὸν ἔπιανε ἡ μανία τῶν ταξιδιῶν, καὶ τραβοῦσε γιὰ ἄλλους μακρυνοὺς τόπους.

Κάποτε ἀρρώστησε βαρειά. Κι' ἡ ἀρρώστεια του τὸν κάρφωσε γιὰ καιρὸ σ' ἕνα νοσοκομεῖο τοῦ Χὸγκ-Κόγκ.

Ὁ ἄγγλος πρόξενος καὶ ὁ πάστορας ἀκούγοντας τὴν παράξενη ζωή του τοῦ δείξανε μεγάλη συμπάθεια.

Σὰν γίνηκε καλὰ τοῦ μάζεψαν ἀρκετὰ χρήματα καὶ τοῦ τἄδωσαν γιὰ νὰ ζήσει τὴν ὑπόλοιπη ζωή του χωρὶς βάσανα καὶ ταλαιπωρίες. Τοῦ ἔβγαλαν διαβατήριο καὶ εἰσιτήριο γιὰ τὴ μακρυνή του πατρίδα.

Ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ 56 χρόνια, τὸ παράξενο ἐκεῖνο παιδί γύρισε στὸ μικρό του χωριό, τὸ Κίρμπυ. Ὅλοι τοῦ εἶχανε συχωρέσει τὶς νεανικές του τρέλλες. Τὸν νόμιζαν γιὰ νεκρό, μὰ τώρα, τὸν ἄκουγαν ἀχόρταγα νὰ τοὺς μιλάει γιὰ τὰ παράξενα ποὺ εἶχε δεῖ καὶ γιὰ τὶς ἀπίστευτες περιπέτειες ποὖχε περάσει.

(Μετάφραση) ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Σὲ μιὰ Γαλλικὴ κοινότητα τοῦ Μοζέλλα, ἔζοῦσε κάποτε μιὰ καλὴ Ἀδελφὴ ποὺ διεύθυνε τὸ Παρθεναγωγεῖο τοῦ χωριοῦ. Ἡ δασκάλα αὐτὴ εἶχε τὴ χάρη νὰ προσηλώνεται στὰ παιδιὰ καὶ νὰ τὰ κάνει ν' ἀγαποῦν τὸ σκολειό. Τὰ παιδιὰ τὴν ὑπακούανε πάντοτε μ' εὐχαρίστηση, καὶ ἡ τάξη της, ἐθεωρεῖτο ἡ καλλίτερη τῆς περιοχῆς. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ὑγεία τῆς ἄξιας αὐτῆς δασκάλας δὲν ἄνθεξε στὸ σκληρὸ καθῆκον. Ἐπέθανε ἀπὸ φθίση σὲ ἡλικία 38 ἐτῶν. Τὸ πένθος στάθηκε γενικό. Τὰ παιδιὰ ἦταν ἀπαρηγόρητα. Τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας ἀναγκάστηκαν νὰ τ' ἀποσπάσουν κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὸ νιόσκαφο τάφο τῆς φτωχῆς δασκάλας των. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ τάφος αὐτὸς ἔγινε γιὰ ὅλους ὁ τόπος τῶν εὐσεβῶν συναντήσεων. Κάθε ἡμέρα μόλις ἐσκολοῦσαν τὰ κορίτσια, ἔπρεπε νὰ πᾶνε νὰ γονατίσουν ἐπάνω στὴ σεμνὴ ἐπιτάφια πλάκα τῆς καλῆς ἀδελφῆς. Πέρασαν ἀπὸ τότε δέκα χρόνια καὶ βλέπει κανεὶς ἀκόμα κάθε Κυριακὴ μετὰ τὴν ἀπόλυση τῆς ἐκκλησίας, ἕνα μεγάλο ἀριθμό, μητέρων τώρα πιά, νὰ πηγαίνει νὰ προσευχηθεῖ ἐπάνω στὸ χορταριασμένο τάφο τῆς ἀλησμόνητης δασκάλας.

Μεταφρ. Δ. Α. ΤΡ.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Ποιὸς ξέρει σὲ ποιὰ προχωρημένη ἐποχὴ βρισκόμαστε στὸ Μέλλον! εἶπε ἡ Ἀνθέα. Τὸ Μουσεῖο δὲν ἄλλαξε καθόλου, μόνο ποὺ τὸ βρίσκω λίγο πιὸ φωτεινὸ καὶ πιὸ εὐρύχωρο.

— Δὲν ξαναπᾶμε στὸ παρελθὸν νὰ ψάξουμε ; εἶπε ὁ Ρόμπερτ.

—Ἴσως οἱ ἄνθρωποι τοῦ Μουσείου μποροῦν νὰ μᾶς ποῦν πῶς βρέθηκε τὸ Φυλαχτὸ ἐδῶ, εἶπε ἡ Ἀνθέα.

Στὴν πλαϊνὴ αἴθουσα, βρῆκαν ἕνα καλοντυμένο φύλακα.

—Ὦ ! τὶ ὡραία στολή ! Τὴν ἄλλαξαν. Δὲν φοροῦσαν πρῶτα τέτοια ! θαύμασε ἡ Τζέννη.

Ὅταν τὸν ρώτησαν, τοὺς εἶπε :

— Ἀπὸ τὴ Συλλογὴ τοῦ Τάδε Σοφοῦ. (Τὸ ὄνομα ποὺ πρόφερε ὁ φύλακας ἦταν τοῦ σοφοῦ φίλου τους τῆς Φίτσροῦ-Στρήτ !)

— Πῶς εἶναι δυνατόν ; εἶπαν τὰ παιδιὰ μεταξύ τους, κι' ἀπόρησαν πῶς δὲν τὸ εἶχαν δεῖ τόσες φορὲς ποὺ ἀνέβηκαν στὸ δωμάτιο τοῦ Σοφοῦ.

— Τέτοια ὥρα καὶ δὲν εἶσαστε στὸ σχολεῖο ; τοὺς ρώτησε ὁ φύλακας.

— Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν πληροφορία, εἶπε γρήγορα ὁ Κύριλλος, ἀποφεύγοντας νὰ ἀπαντήσει στὴν ἐρώτηση τοῦ φύλακα.

Τὰ παιδιὰ βγῆκαν ἀπὸ τὸ Μουσεῖο. Ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος, κι' ὁ ἥλιος χρύσιζε ὅλα γύρω. Σπίτια ἀπέναντι στὸ Μουσεῖο δὲν ὑπήρχανε πιὰ ὅπως ἄλλοτε. Στὴ θέση τους ἕνας πελώριος κῆπος ἁπλωνόταν, μὲ δέντρα καὶ ὡραῖα λουλούδια, θάμνους ἀνθισμένους καὶ καταπράσινη χλόη. Ταμπέλες ποὺ νὰ λένε : «Μὴν περπατᾶτε πάνω στὴ χλόη» ἢ «μὴν κόβετε τὰ λουλούδια», δὲν ὑπήρχανε πουθενά. Ὡραῖοι ἀναπαυτικοὶ πάγκοι στόλιζαν τὶς δεντροστοιχίες καὶ τὰ τριαντάφυλλα δεξιὰ κ' ἀριστερὰ ἀνθίζανε καὶ εὐωδιάζαν. Πίδακες μὲ ἄφθονα καὶ καθάρια νερὰ κυλοῦσαν σὲ μαρμάρινες κάτασπρες γοῦρνες. Ἀγάλματα ὡραῖα στόλιζαν τὸν κῆπο καὶ τὰ περιστέρια πετοῦσαν ἥμερα καὶ ξένοιαστα καὶ ξεκουράζονταν στὴ χλόη ἀνάμεσα στὰ παιδάκια ποὺ ἔπαιζαν ὅπως καὶ ἄλλοτε, τὸ «γύρω-γύρω ὅλοι» καὶ τὴν «τυφλόμυγα».

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες καθισμένοι στοὺς πάγκους φύλαγαν τὰ παιδιά, καὶ ἀπολάμβαναν τὴ δροσιὰ καὶ τὴν εὐωδιὰ τοῦ ὡραίου πάρκου.

—Σωστὴ ζωγραφιά, εἶπε ἡ Ἀνθέα.

Πραγματικὰ εἶχε δίκιο. Ὅλοι ἦταν ἁπλούστατα ντυμένοι. Οὔτε καπέλλα, οὔτε κολλάρα, καὶ στὰ πόδια ξεκούραστα σανδάλια.

Ἀνάμεσα στὰ δέντρα, ἔβλεπες πολύχρωμα λαμπιόνια.

Ξήκωσε τὸ φυλαχτὸ καὶ πὲς τὴ λέξη ! φώναξε ὁ Κύριλλος. (Σελ. 219 στ. γ')

— Θὰ τὰ ἀνάβουνε τὸ βράδυ, εἶπε ἡ Τζέννη. Τὶ ὡραῖα ποὺ θὰ φέγγουν ! Θάθελα νὰ ζοῦσα στό . . . Μέλλον !

Ἔκαναν ἕνα ὡραῖο περίπατο στὸν κῆπο. Ὅλοι τους κοίταζαν μὲ περιέργεια, μὰ ὄχι χωρὶς συμπάθεια.

Ὅλα ἦταν ἥσυχα καὶ ἤρεμα. Τὸ βλέμμα τοῦ κόσμου δὲν εἶχε καμμιὰ ἀνησυχία. Οἱ κινήσεις τους ἦταν μᾶλλον ἀργὲς καὶ ἁπαλές.

— Φαίνεται πῶς ὁ κόσμος θὰ ἔχει ἠρεμήσει σ' αὐτὴ τὴν ἐποχή, εἶπε ἡ Ἀνθέα.

Οἱ δρόμοι ἦταν ἀπόλυτα καθαροί. Σὰν καθρέφτες.

Καμμιὰ νευρικότητα. Κανένας θόρυβος ἀπὸ τράμ, σιδηρόδρομο ἢ ἁμάξι. Ὅλα κυλοῦσαν θαρρεῖς πάνω σὲ βελούδινες ρόδες. Κλάξον καὶ κάθε λογῆς κρότος, δὲν ἀκουγόταν πουθενά.

Συνάντησαν ἕναν ὁμιλο ἀπὸ χαρούμενα παιδάκια. Ἔπαιζαν καὶ γελοῦσαν μὲ φωτεινὰ πρόσωπα καὶ γελαστὴ ἔκφραση καὶ τραγουδοῦσαν σιγά :

Πρέπει μὲ γνώσεις νὰ πλουτίζω
νᾶναι δικό μου, μόνο ὅ,τι κερδίζω.
Παίζοντας, δουλεύοντας, νᾶμαι γελαστός.
Νᾶμαι στὸ καθῆκον καὶ στὸ λόγο μου πιστός.
Μ' ὅλους νὰ εἶμαι εὐγενὴς
γιὰ νὰ μὴ μὲ μισεῖ κανείς.
Νᾶμαι γενναῖος. Νὰ προσπαθῶ,
σ' ὅ,τι κακό, ν' ἀντισταθῶ !
Νᾶχω τὸ γέλοιο μέσ' στὸ στόμα
κι' ὅταν θὰ μεγαλώσω ἀκόμα.

— Τὶ ὡραῖο τραγοῦδι ! θὰ τὸ μάθω καὶ ἐγώ, εἶναι εὔκολο, εἶπε ἡ Τζέννη.

— Νὰ τὸ μάθεις, εἶναι εὔκολο. Νὰ τὸ βάλεις σὲ πράξη, αὐτὸ εἶναι δύσκολο, εἶπε ὁ Κύριλλος.

— Στάσου ν' ἀκούσουμε, ἔχει κι' ἄλλο στίχο, εἶπε ἡ Τζέννη καὶ κοντοστάθηκε.

Τὰ παιδάκια ἐξακολουθοῦσαν νὰ τραγουδοῦν :

Σκουπίδια μέσ' τοὺς δρόμους δὲν πετάω.
Θέλω νὰ λάμπει ὁ δρόμος ποὺ πατάω.
Δὲν κόβω τὰ λουλούδια ποῦναι μπρός μου.
Δὲν εἶν' δικά μου. Εἶναι ὅλου τοῦ κόσμου.

Τὰ παιδιὰ τώρα, πέρασαν ἀπὸ τὸ Φυλαχτὸ καὶ γύρισαν σπίτι τους.

Γιὰ κάμποση ὥρα κανένας δὲ μιλοῦσε. Τὸ θέαμα τοῦ ὡραίου Λονδίνου, ὅπως θᾶναι στὸ Μέλλον, τοὺς γέμιζε χαρὰ καὶ κάποια λύπη μαζύ, ποὺ δὲ θὰ ζοῦσαν νὰ τὸ χαροῦν.

Ξαφνικὰ ἡ Ἀνθέα εἶπε διακόπτοντας τὴ σιωπή :

—Ἦταν ἕνα ὡραῖο μάθημα γιὰ μᾶς. Καὶ πρὸ πάντων γιὰ σένα, Τζέννη, ποὺ πετᾶς ὅ,τι βρεῖς στὸ δρόμο.

— Ναί, πάντα μὲ μάλλωνε ἡ μαμὰ γι' αὐτό. Δὲ θὰ τὸ ξανακάνω ὅμως, εἶπε ἡ Τζέννη μὲ εἰλικρίνεια.

—Ἂς ξαναπᾶμε στὸ Μέλλον, εἶπε ἡ Ἀνθέα. Μὰ αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ βρεθοῦμε σὲ πιὸ κοντινὴ ἐποχὴ μὲ τὴ δική μας.

. . . . . .

Αὐτὴ τὴ φορὰ περνώντας ἀπὸ τὸ Φυλαχτὸ βρεθήκανε σ' ἕνα φωτεινὸ δωμάτιο μὲ τρία μεγάλα παράθυρα. Ἀπέναντί τους, στὸν τοῖχο, εἶδαν τὴ γνωστή τους μούμια. Καὶ σ' ἕνα τραπέζι μπροστά, κοντὰ στὸ μεσαῖο παράθυρο εἶδαν νὰ κάθεται τὸν παλιὸ καὶ καλό τους φίλο, τὸν Σοφὸ τοῦ ἐπάνω πατώματος τοῦ σπιτιοῦ τους τῆς Φίτσροῦ-Στρήτ. Τὸν γνώρισαν ἀμέσως, ἂν καὶ εἶχαν ἀσπρίσει τὰ μαλλιά του. Στὸ χέρι του κρατοῦσε τὸ Φυλαχτὸ ὁλόκληρο.

Σήκωσε τὰ μάτια του καὶ εἶδε τὰ παιδιά.

— Δὲν ὀνειρεύομαι ; τοὺς εἶπε. Εἶστε σεῖς, οἱ καλοί μου φίλοι ;

— Ναί, δὲν εἶναι ὄνειρο, εἶπε ὁ Κύριλλος. Ἐμεῖς εἴμαστε.

Τὸ δωμάτιο εἶχε πολὺ πιὸ πολλὰ βιβλία ἀπὸ πρίν. Ἔβλεπες τώρα ἀκόμα κι' ἄλλα περίεργα ἀντικείμενα ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶχαν μάθει νὰ βλέπουν τὰ παιδιὰ στὸ παλιὸ δωμάτιο τοῦ σοφοῦ.

— Ποῦ τὸ βρήκατε τὸ Φυλαχτό ; ρώτησαν τὰ παιδιά. Σᾶς τὸ δώσαμε ἐμεῖς ; Καὶ πότε ;

—Ἂν θυμᾶμαι καλά, σεῖς μοῦ τὸ δώσατε, ἀπάντησε ὁ σοφός.

— Μά, ἐμεῖς ποῦ τὸ βρήκαμε ; ρώτησε ὁ Κύριλλος καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ σοφοῦ γιὰ ν' ἀκούσει τὴν ἀπάντηση.

—Ἀ ! δὲν μοῦ τῶπατε ποτὲ αὐτό, εἶπε ἐκεῖνος. Εἴχατε πάντα ἕνα μυστηριῶδες ὕφος, ὅταν σᾶς ρωτοῦσα πάνω σ' αὐτό. Ἀγαπημένα μου παιδιά, πῶς ἀλλάξατε καὶ σεῖς ἀπὸ τότε.

—Ἀλλάξαμε ; ἀπόρησε ἡ Ἀνθέα.

— Καὶ βέβαια, τοὺς εἶπε ὁ σοφός, καὶ τοὺς ἔδειξε μιὰ κορνίζα μὲ τέσσερες φωτογραφίες.

— Τώρα εἴσαστε ἔτσι, τοὺς εἶπε.

Τὰ παιδιὰ κοιτάξανε τὶς φωτογραφίες. Εἶδαν τέσσερα πρόσωπα, δυὸ ἄνδρες καὶ δυὸ γυναῖκες ἀρκετὰ μεγάλους.

—Ἔτσι γινήκαμε ; Τόσο ἄσκημοι ; εἶπε ἡ Τζέννη.

— Ἂν μεγαλώναμε σιγὰ-σιγά, δὲ θὰ μᾶς ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωση ἡ ἀλλαγή, εἶπε ἡ Ἀνθέα. Αὐτὸ ποὺ μᾶς ξαφνιάζει, εἶναι γιατὶ βλέπουμε τὴ μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη.

Ὁ σοφὸς τοὺς κοίταξε μὲ ἀγάπη καὶ καλωσύνη.

— Μπορεῖτε νὰ μᾶς πῆτε πότε σᾶς τὸ δώσαμε τὸ φυλαχτό ; ρώτησε ὁ Κύρριλος.

— Μοῦ τὸ δώσατε στὶς 3 Δεκεμβρίου τοῦ 1905, εἶπε ὁ σοφός. Δὲ θὰ ξεχάσω ποτὲ ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

— Πιάσατε ἕνα ὡραῖο δωμάτιο τώρα, τοῦ εἶπε ἡ Ἀνθέα.

— Ναί, εἶπε ὁ σοφός. Τώρα εἶμαι πολὺ γέρος καὶ δὲ μοῦ χρειάζεται πιὰ νὰ κάθουμαι κοντὰ στὸ Μουσεῖο. Ἐδῶ ἔχω ἡσυχία. Καὶ θὰ σᾶς πῶ κάτι. Αὐτὸ τὸ φυλαχτὸ ποὺ μοῦ δώσατε εἶχε κάποιο δικό του μυστήριο.

— Τὶ θέλετε νὰ πῆτε ; ρώτησε ὁ Κύριλλος.

— Δὲ θέλω νὰ πῶ γιὰ τὸν τρόπο ποὺ μοῦ μιλούσατε τότε ποὺ μοῦ τὸ δώσατε. Νόμιζα πάντα πῶς παίζατε κανένα παιχνίδι, καὶ πῶς ὅλα τὰ μυστήρια ποὺ θέλατε νὰ μὲ κάνετε νὰ τὰ πιστέψω, ἦταν μόνο ἡ παιδική σας φαντασία ποὺ τὰ δημιουργοῦσε. Μιλῶ γιὰ τὸ ἴδιο τὸ φυλαχτό. Ἀπὸ τότε ποὺ μοῦ δώσατε ἔστω καὶ τὸ μισό του κομμάτι, μοῦ ἔφερε τόση τύχη ! Τὸ βιβλίο μου «**Ἀτλαντὶς**» μέκανε νὰ γίνω πλούσιος. Ὑστερα, ἔγραψα «Οἱ Βρεττανοὶ καὶ ἡ εἰσβολὴ τῶν Ρωμαίων». Ἄλλη μεγάλη ἐπιτυχία. Αὐτὰ στὴν ἀρχή. Ὕστερα, ἅμα μοῦ δώσατε ὁλόκληρο τὸ φυλαχτό, τότε μπόρεσα νὰ δῶ ἀνάμεσα στὶς παληὲς ἐποχές, τόσο καθαρά, σὰν νὰ διάβαζα ἕνα βιβλίο, ἢ σὰν νὰ τὴ ζοῦσα ἐκείνη τὴν ἐποχή.

— Χαίρομαι τόσο πολὺ ποὺ πλουτίσατε, τοῦ εἶπε ἡ Ἀνθέα μὲ ἀγάπη. Τότε, στὴ Φίτσροῦ-Στρήτ, δὲν εἴχατε καὶ πολλὰ λεφτά. Δὲν εἶν' ἔτσι ;

Ναί, τότε ἤμουν φτωχός. Τώρα αὐτὸ τὸ ὡραῖο σπίτι κι' ὁ κῆπος του εἶναι δικά μου. Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ χρωστάω σὲ σᾶς, καὶ στὸ Μαγικὸ Φυλαχτό. Θυμᾶσαι, Ἀνθέα, ὅταν ὀνειρεύτηκα πῶς μοῦφερες ἕνα δαχτυλίδι τῆς βασίλισσας τῆς Βαβυλώνας ;

— Τὰ θυμώμαστε ὅλα, εἶπε ὁ Ρόμπερτ. Μὰ γιατὶ φύγατε ἀπὸ τὴ Φίτσροῦ-Στρήτ ;

—Ἔφυγα γιατὶ πέθανε ἡ παραμάνα σας καὶ δὲν εἶχα κανένα νὰ μὲ περιποιηθεῖ.

— Πέθανε ἡ παραμάνα μας ; ρώτησε ἡ Ἀνθέα.

— Ναί, ναί, ἔτσι εἶναι ἡ ζωή. Κάποτε τελειώνει.

Ἡ Τζέννη σήκωσε βιαστικὰ τὸ Φυλαχτό.

— Πᾶμε ! πᾶμε σπίτι, νὰ δοῦμε τὶ γίνεται ἡ καλή μας παραμάνα.

— Μὴ φύγετε ἀκόμα, τοὺς παρακάλεσε ὁ σοφός.

— Πρέπει, τοῦ εἶπαν καὶ τὸν φίλησαν μὲ τὴ σειρά.

Πέρασαν ἀπὸ τὸ φυλαχτό, καὶ ξαναβρέθηκαν στὴν τραπεζαρία τους. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔμπαινε στὸ δωμάτιο ἡ παραμάνα τους γιὰ νὰ τοὺς ἑτοιμάσει τὸ τσάϊ.

— Μὴν πεθάνεις ! Μὴν πεθάνεις ! τῆς εἶπαν, καὶ τὴν ἀγκάλιασαν καὶ τὴν φιλοῦσαν ὅλοι μαζί.

— Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ ! εἶπε ἡ παραμάνα ! Ποιός σᾶς εἶπε πῶς σκέπτομαι νὰ πεθάνω ; Ἀφῆστε με τώρα νὰ σᾶς ἀνάψω τὸ φῶς. Εἶναι σκοτεινά.

(Ἀκολουθεῖ) ΘΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Βάρδα μπρὸς κι' ὁ μπέμπης μας βιάζεται . . .

(Φωτογρ. «Διακλάσεως»)

ΚΟΛΥΜΠΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

— Τὸ κυνήγι τελείωσε, νεαρέ. Τὸ ἐλάφι πρέπει νἄχει κρυφτεῖ πέρα στοὺς λόφους. Δὲν ἔχει λόγο πιὰ τὸ καρτέρι.

Αὐτὴ ἡ κουβέντα ἔγινε δεχτὴ μ' εὐχαρίστηση ἀπὸ τὸν Τζὸ Μπέντον, γιατὶ στεκόταν σ' ἕνα βραχότοπο στὴν ὀχτιὰ τῆς λίμνης, παραμονεύοντας γιὰ τὸ ἐλάφι ἀπὸ τὰ χαράματα, καὶ τώρα κόντευε μεσημέρι. Ὁ Τζὸ ἔβαλε τὸ τουφέκι του μέσα στὴ βαρκούλα καὶ λάμνοντας ἔφτασε στὸ νησάκι, ὅπου ἡ συντροφιὰ τῶν ἐλαφοκυνηγῶν εἶχε κατασκηνώσει. Οἱ ἄλλοι κυνηγοὶ ἀποφάσισαν νὰ διαθέσουν τὴν ὑπόλοιπη μέρα κυνηγώντας πάπιες πέρα στὴν ἁπλωσιὰ τῆς λίμνης. Ἀλλὰ ὁ Τζὸ ἦταν κουρασμένος καὶ προσφέρθηκε νὰ μείνει φύλακας τῆς καλύβας, τὸν καιρὸ ποὺ οἱ ἄλλοι θὰ κυνηγοῦσαν.

Ἄρχισε νὰ σουρουπώνει, καὶ ὁ Τζὸ σὰν νὰ τούρχόταν νύστα, ὅταν τὸν ξάφνιασε τὸ γαύγισμα τῶν σκυλιῶν. Ἔτρεξε κάτου στὴν ἀκρολιμνιά, ὅπου ἦταν ἡ βαρκούλα του ἀραγμένη, κι' ἀφουγκράστηκε.

Καθὼς ἐκοίταζε ὅλη τὴν ἀπανωσιὰ τῆς λίμνης, εἶδε ἕνα θέαμα; ποὺ τοὔδωσε μεγάλη χαρά. Σ' ἀπόσταση μικρότερη ἀπὸ ἑκατὸ γυάρδες (*) ἕνα μεγάλο ἀρσενικὸ ἐλάφι κολυμποῦσε κοντὰ στὴν ἀκρολιμνιά. Μὰ τώρα πιὰ εἶχε ἰδεῖ τ' ἀγόρι, καὶ ἀντὶ νὰ τραβήξει μέσα στὴ λίμνη, ἔφερνε βόλτα στὴν ἀκρολιμνιά, ἀποφεύγοντας νὰ βγεῖ στὸ νησί.

Δὲν ἦταν καιρὸς γιὰ χάσιμο. Χωρὶς νὰ γυρίσει πίσω στὴν καλύβα νὰ πάρει τὸ τουφέκι του, ὁ Τζὸ πήδηξε μέσα στὴ βάρκα του κι' ἄρχισε νὰ λάμνει ἔτσι, ποὺ ἀπομάκρυνε τὸ ἐλάφι ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ τῶσπρωχνε στὰ μέσα τῆς λίμνης. Τὸ ἐλάφι τίναξε τὰ κέρατά του καὶ τώρα τράβηξε τολμηρὰ πρὸς τὴν ἀντικρυνὴν ὄχθη Ὁ Τζὸ μποροῦσε εὔκολα νὰ τὸ πλευρίσει. Πῶς ὅμως νὰ σκοτώσει τὸ κυνήγι του ; Πεθύμησε τὸ τουφέκι του, ποὺ τὄχε ἀφήσει σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς καλύβας μαζὶ μὲ τὴ ζώνη του γεμάτη φυσέκια.

(*) 1 γυάρδα = 0,914 μέτρ.

Ἦταν ἕνας τρόπος νὰ θανατώσει κανεὶς ἕνα ἐλάφι στὸ κολύμπι του, γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχε ἀκούσει, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶχε ποτὲ δοκιμάσει, Κι' αὐτὸς ἦταν νὰ τὸ πνίξει, ἁρπάζοντας τὰ πισινά του πόδια κι' ἀναγκάζοντας τὸ κεφάλι του νὰ χωθεῖ μέσα στὸ νερό.

Λάμνοντας καταπάνω-του διπλάρωσε τὸ ἐλάφι, παράτησε τὰ κουπιά του, καί, καθὼς τὸ ζῶο πῆρε μιὰ μεγάλη βουτιά, ἁρπαξε ἕνα ἀπὸ τὰ πισινὰ ποδάρια του μὲ τὸ δεξί του χέρι· μὰ δὲν κατάφερε νὰ πιάσει καὶ τ' ἄλλο πόδι.

Ὁ Τζὸ πιασμένος μὲ τόνα χέρι ἀπ' τὰ κέρατά του κολυμποῦσε δίπλα του.

Τὸ ζῶο γύρισε μ' ὁρμὴ στὸν κυνηγό του κι' ἔρριξε καὶ τὰ δυὸ μπροστινά του πόδια καὶ τὸ μισό του σῶμα πάνω στὴν κουπαστή. Ἡ μικρὴ βάρκα ἀναποδογύρισε κι' ὁ Τζὸ ἔπεσε μέσα στὸ νερό.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἠοθε στὴν ἐπιφάνεια, μισόστραβος ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ βουτιά του. Ἡ βάρκα σάλευε στὸ νερὸ ἀναποδογυρισμένη κάμποσες γιάρδες πιὸ πέρα. Ὁ Τζὸ ἄρχισε νὰ κολυμπάει πρὸς τὸ μέρος της.

Ἕνα θυμωμένο ρουθούνισμα πίσω του τὸν ἔκανε νὰ στρίψει τὸ κεφάλι του. Λιγότερο ἀπὸ δέκα πόδια μακριά του βρισκόταν τὸ ἐλάφι, ποὺ ἐρχόταν καταπάνω-του μὲ μάτια λαμπερὰ ἀπὸ τὸ θυμό. Ὁ Τζὸ ἤξαιρε πὼς ἕνα γέρικο ἀρσενικὸ ἐλάφι, ὅταν ἔρθει σ' ἀπόγνωση καμμιὰ-φορὰ δίνει μάχη. Στὴ στεριά, τὰ λάφια εἶναι δειλά, φοβιτσιάρικα ζωντανά, ἀλλὰ ἐδῶ ἡ περίπτωση ἤτανε διαφορετική. Τὸ ἐλάφι ἦταν πολὺ καλύτερος κολυμπιτὴς ἀπὸ τὸ παιδὶ καὶ φαινόταν νὰ τὸ ξαίρει.

Ὁ Τζὸ κατάλαβε πὼς τὸ ἐλάφι θὰ ἦταν ἀπάνω του πρὶν μπορέσει νὰ φτάσει τὴ βάρκα. Πρὶν λοιπὸν τὸ ἀγριεμένο ζῶο τὸν προφτάσει, ἐγύρισε καὶ βούτηξε, τραβώντας κάμποσες γλήγορες ἁπλωτὲς μέσα στὸ νερό. Ὅταν βγῆκε στὴν ἐπιφάνεια, ἦταν κοντὰ στὸ ἐλάφι, καὶ μὲ μιὰ μεγάλη προσπάθεια πήδηξε πάνω στὴ ράχη του κι' ἄδραξε τὰ κέρατά του.

Τότες ἄρχισε ἕνα πάλεμα, ποὺ ποτὲ προτήτερα ὁ Τζὸ δὲν εἶχε λάβει μέρος σὲ τέτοιο. Τὸ ζῶο γύριζε γύρω του μὲ μανία, προσπαθώντας νὰ ξεφορτωθεῖ τὸν καβαλλάρη του. Μὰ τὸ παιδὶ κρατιόταν στέρεα μὲ τὰ δυό του χέρια καὶ τὰ γόνατα καὶ κολλοῦσε πάνω του μ' ἀπελπισμένη ἐπιμονή.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Τζὸ χαιρόταν τὴν ἔξαλλη καβάλλα του. Μὰ γρήγορα κουράστηκε. Λίγη περισσότερη πάλι ἀπὸ μέρος τοῦ λαφιοῦ θὰ τὸν ἀνάγκαζε ν' ἀμολυθεῖ. Εὐτυχῶς τὸ ζῶο ἦταν κι' αὐτὸ πολὺ κουρασμένο καὶ χρειαζόταν ὅλη τὴ δύναμή του γιὰ νὰ φτάσει στὴν ἀκρολιμνιά. Τώρα ὅμως καινούργιος ἐπρόβαλε κίνδυνος. Ἂν δὲν εἶχε ἀρκετὴ δύναμη νὰ τὸν κουβαλήσει στὴ στεριά ; Αὐτὸς δὲν ἔνιωθε τὸν ἑαυτό του ἱκανὸ νὰ κολυμπήσει οὔτε μιὰ ντουζίνα γυάρδες.

Τώρα πιὰ δὲν ἄπεχαν περισσότερο ἀπὸ ἕνα τέταρτο μιλιοῦ ἀπὸ τὴν ξηρά, τὸ ἐλάφι ὅμως ὁλοένα καὶ πιότερο ἐξασθενοῦσε. Ὁ Τζὸ γλύστρησε ἀπὸ τὴ ράχη του καὶ πιασμένος μὲ τὄνα χέρι ἀπ' τὰ κέρατά του κολυμποῦσε δίπλα του. Τώρα κάνανε λιγάκι περισσότερη πρόοδο. Τὸ ἐλάφι δὲν προσπαθοῦσε πιὰ νὰ κάνει κακὸ στὸ σύντροφό του στὸν κίνδυνο.

Ὁ Τζὸ ἦταν ζαλισμένος κι' ἐξαντλημένος, μποροῦσε ὅμως νὰ βλέπει τὴν ὀχτιά, ποὺ βρισκόταν καμμιὰ ἑκατοστὴ γυάρδες μακριά, θὰ μποροῦσαν ποτὲ νὰ τὴ φθάσουν ; Κάθε λίγες γυάρδες τὸ κεφάλι τοῦ λαφιοῦ χωνόταν στὸ νερὸ καὶ ἦταν φανερὸ πὼς λίγες ἀκόμα γυάρδες θὰ μποροῦσε νὰ κολυμπήσει κρατώντας καὶ τὸ βάρος τοῦ παιδιοῦ.

Ἕνα αἴσθημα συμπόνιας ἔκανε τὸν Τζὸ ν' ἀφήσει λεύτερο τὸ ἐλάφι καὶ οἱ δυὸ κολυμποῦσαν ἀργά, πλάϊ-πλάϊ. Ἡ δύναμη τοῦ παιδιοῦ εἶχε σχεδὸν ἐξαντληθεῖ καὶ τὸ νερὸ γλουγλούκιζε στ' αὐτά του, ὅταν ἄκουσε πίσω του μιὰ φωνὴ κι' ἕνα δυνατὸ χέρι ποὺ τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν τράβηξε μέσα στὴ βάρκα.

Καθὼς ὁ Τζὸ ξαπλώθηκε στὸ πλευρό, ἕνας ἄντρας στὸ διπλανό του κάθισμα σήκωσε τὸ τουφέκι του. Μὰ τὸ παιδὶ ἔσπρωξε μὲ τὸ χέρι του τὴν κάννα.

— Τὸ ἐλάφι εἶναι δικό μου, ἂν ἀνήκει σὲ κάποιον — εἶπε — κι' ἐγὼ θέλω νὰ τ' ἀφήσω λεύτερο.

Οἱ φίλοι τοῦ Τζό, ἡ συντροφιὰ τῶν παπιοκυνηγῶν, τὸν ἐκοίταξαν μ' ἔκπληξη. Κανεὶς ὅμως δὲν δοκίμασε νὰ πειράξει τὸ ζῶο, ποὺ σκαρφάλωσε στὴν ἀκρολιμνιὰ καὶ χάθηκε μέσα στὰ δέντρα

Κεῖνο τὸ βράδυ, ὅταν ὁ Τζὸ διηγήθηκε τὴν ἱστορία του, ἡ γενικὴ γνώμη ἦταν πὼς ἔκανε σωστά.

Κι' ὁ Τζὸ εἶναι χαρούμενος ὅσο ποτές.

—Ἕνα ζευγάρι ἐλαφοκέρατα δὲ θὰ μοῦδινε τόση ἱκανοποίηση, ὅση νιώθω ποὺ ἔσωσα τὴ ζωὴ τοῦ ἐλαφιοῦ ποὺ μὲ ρημούλκησε στὴ στεριὰ — λέει.

(Ἀπὸ τ' Ἀγγλικά). Μ. Α. Τ.

ΤΟΥ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ἔν' ἀπόβραδο μπῆκα στῶν λησμονημένων νεκρῶν τὸν τόπο.

Ἕνα πελώριο, καταπράσινο καὶ φουντωτὸ κυπαρίσσι, σὰ στοιχειὸ ἐφύλαγε τοὺς τάφους.

Τὸ κυπαρίσσι ἀργεῖ νὰ ξεραθεῖ. Ὁ θάνατος τὸ ἀγαπᾶ, ἀφοῦ αὐτὸ καὶ μόνο τοῦ κρατεῖ συντροφιά.

Πέρασαν χρόνια. Πάλι ἔν' ἀπόβραδο μπῆκα στῶν λησμονημένων νεκρῶν τὸν τόπο. Τὸ κυπαρίσσι ἦταν ξερό. Ὁλόρθο στὴ θέση του, ἀλλὰ μὲ κατακίτρινα κλαριά. Καλλίτερα νὰ ἦταν πεσμένο.

Ὁ ἄνεμὸς τὸ φυσοῦσε καὶ αὐτὸ σκόρπιζ' ἕναν παράξενο μὰ πολὺ παράξενο ἦχο, σὰ νἄλεγε: «Ἄκαρδε! οὔτ' ἐμένα δὲ μ' ἄφησες νὰ ξήσω; Τώρα ποιὸς θὰ θρηνεῖ τοὺς νεκρούς σου ; Αἱ νῖκαι σου θὰ εἶναι βουβαί· ὁ θρῆνος μου ἦτον ἡ μόνη τοῦ θριάμβου σου μουσική. . .

(Σειραί) ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΛΟΥΝΤΒΙΧ ΟΥΛΑΝΤ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Τί στέκουν τόσοι ἱππότες συναγμένοι
ψηλὰ στὴν ἀκροθαλασσιά ;
Κι' ὁ γέρο-Βασιλιὰς τί θέλει,
τυφλὸς μὲ τ' ἄσπρα του μαλλιά ;
Πικρὰ φωνάζει συντριμμένος,
ἀκουμπισμένος στὸ ραβδί του
Πάνω ἀπ' τῆς θάλασσας τὸ βράχο
τὸ ἄγριο νησὶ τοῦ στέλνει τὴ φωνή του.

Τὴν κόρη πού κρατᾶς φυλακισμένη
στὸ κάστρο, κλέφτη, φέρε μου ξανά.
Τὴν ἅρπα της καὶ τὸ γλυκὸ τραγούδι
στὰ γηρατειά μου εἶχα παρηγοριά.
Ἀμέριμνα ἐνῶ χόρευε τὴν πῆρες
πάνω ἀπ' τὸ πρόσινο ἀκρογιάλι.
Παντοτεινὴ ντροπή σου θἆναι
ποὺ σκύβω, τώρα, τὸ ἄσπρο μου κεφάλι.

Κι' ἄξαφνα ἀπ' τὸ ἄντρο του προβάλλει
ὁ κλέφτης μ' ἄγριαν ὄψη φοβερή.
Ἀπάνω στὴν ἀσπίδα του χτυπάει
κραδαίνει τὸ γιγάντιο του σπαθί.
—Ἔχεις πολλοὺς ἀγωνιστές, στ' ἀλήθεια
Γιατί, λοιπόν, δὲν ἐπιτρέπεις σ' ἕνα ;
Γύρω σου τόσοι ἱππότες περιμένουν
κι' ὅμως κανεὶς δὲν πολεμᾶ γιὰ σένα !«

Μὰ οἱ ἱππότες στέκουν ὅλοι βουβαμένοι
κανεὶς τους νἄβγει δὲν ἀποκοτᾶ.
Στρέφει ὁ τυφλὸς ὁ βασιλιὰς τριγύρω
—«Λοιπόν; μόνος μου ἀπόμεινα ;» ρωτᾶ.
Τότε τὸ δίκηο παίρνει τοῦ πατέρα
ὁ νέος του γυιὸς καὶ μ' ἔξαψη θερμὴ
λέει : «Ἄσε με, πατέρα, νὰ παλαίψω
νοιώθω σιὰ χέρια δύναμη πολλή !»

— «Ὦ γυιέ μου, ὁ ἐχθρὸς εἶναι μεγάλος
κανεὶς δὲν τοὔχει ὡς τώρα παραβγεῖ.
Ὅμως καὶ σύ, στὸ χέρι σου ποὺ σφίγγει,
νοιώθω ἀντρειωσύνη νἄχεις περισσή.
Πάρε, λοιπόν, τὸ ἀρχαῖο τοῦτο ξίφος
εἶναι τῶν Σκάλδων ἔπαθλο τρανό.
Κι' ἂν νικηθεῖς ἐσύ, τότε, τὸ κῦμα
θὰ καταπιεῖ, τὸ γέρο μένα, τὸν τυφλό ;

Κι' ἄκουσε, τώρα, ἡ θάλασσα παφλάζει
κάτω ἀπ' τῆς βάρκας τὰ κουπιά.
Στέκει ὁ τυφλὸς ὁ Βασιλιὰς κι' ἀκούει
κι' ὅλα τριγύρω του εἶναι σιωπηλά.
Ὑψώνονται ὡς τὸ βράχο ἐπάνω
λύσσας φωνὲς κι' ἀντάρας κουρνιαχτός,
σπαθιῶν χτυπήματα κι' ἀσπίδων
βαρὺς κι' ὑπόκωφος ἀχός.

Ἔξαλλος, ξάφνου, ὁ βασιλιὰς φωνάζει
θαρρεῖ πὼς γνώριμη ἄκουσε κλαγγή.
— «Ναί, τοῦ σπαθιοῦ μου γνώρισα τὸν ἦχο.
Ἔδωσε τέτοιο χτύπημα βαρὺ
ποὺ ἔπεσεν ὁ ἅρπαγας, τὸ δίχως ἄλλο,
τοῦ αἵματος δίνοντας τὴν πληρωμή.
Γειά σου, χαρά σου, ἀντρειωμένε
τοῦ βασιλιὰ γενναῖο παιδί !»

Καὶ πάλι, γύρω, ὅλα ἡσυχάζουν.
Στήνει τὸ αὐτί του ὁ βασιλιὰς ξανά.
— «Πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα τί ἀκούω ;
Τῆς βάρκας εἶναι τὰ κουπιά.
Κι' ὁ νικητής ὁ γυιός σου εἶναι ποὺ φτάνει
ποὺ ἀσπίδα καὶ σπαθὶ κρατᾶ
κι' ἡ θυγατέρα σου ἡ Γκουνέλδη
μ' ἡλιόφωτα, χρυσὰ μαλλιά.

— «Καλῶς νἀρθεῖτε !» τοὺς φωνάζει
ὁ βασιλιὰς στὸ βράχο ἀνεβασμένος.
«Εὐτυχισμένα θἆναι πιὰ τὰ γηρατειά μου
κι' ὁ τάφος μου θὲ νἆναι τιμημένος.
Καὶ τότε, γυιέ μου, στὸ πλευρό μου
βάλε μου τὸ ἄξιο τὸ σπαθί.
Καὶ τὸ τραγούδι τὸ στερνό μου
ψάλλε μου, κόρη μου ἀκριβή».

ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΓΛΥΠΤΗΣ ΕΚ... ΓΕΝΝΕΤΗΣ!

«Τὰ Ἑλληνόπουλα, εἶναι τὰ πιὸ θαυματουργὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου!» γράφει μιὰ Ἐλβετικὴ ἐφημερίδα. «Γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει κομμιὰ ἀμφιβολία, ὅταν λάβουμε ὕπ' ὄψει τὸν Ἐρνέστο Λάμπρου (ἡ ἐφημερίδα δὲν λέει ποιὸ εἶναι καὶ τί ἔκανε αὐτὸ τὸ Ἑλληνόπουλο) τὸν Κωστάκη Σαμπᾶρ (οὔτε γι' αὐτὸν λέει) καὶ τὸν Μιχάλη Παπαδόπουλο (οὔτε γι' αὐτόν). Σήμερα ἀνακαλύψαμε κι' ἕνα ἀκόμα θαυματουργὸ Ἑλληνόπουλο: τὸν Παυλάκη Κορομηλᾶ, τὸν μικρότερο γλύπτη τοῦ κόσμου. Μπαίνοντας κανεὶς στὸ ἐργαστήριο τοῦ Παυλάκη θὰ συναντήσει τρία περίφημα ἔργα του κοιμωμένα μὲ πυλό. Τὸ πρῶτο του εἶναι ἡ «Ἀπελευθέρωση». Παριστάνει μιὰ κουρελιασμένη μητέρα ποὺ δίνει τὸ μητρικό της γάλα στὸ κοχεκτικὸ παιδί της. Τὴ σύνθεση αὐτὴ μονάχα ἕνας Γκαμπρίελ Ντάρκο θὰ μποροῦσε νὰ τὴ συλλάβει. Τὸ δεύτερο εἶναι ἡ «Προτομὴ τῆς γιαγιᾶς μου». Ἕνα κεφάλι γυναικεῖο μὲ ἀδρὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ τὰ μάτια του βλέπουν λοξά, πρὸς ἄλλον κόσμο. Πραγματικὰ ὁ Παυλάκης, ἔφτιαξε τὸ πρόσωπο τῆς γιαγιᾶς του ὅταν αὐτὴ εἶχε πεθάνει. Καὶ τὸ τρίτο εἶναι ὁ «Φουρός». Ἕνα ὁλόϊσιο, γυμνὸ κορμὶ ἀντρικό, ποὺ ἔχει ὅλη τὴ δύναμη καὶ τὴν τεχνικὴ ἑνὸς δοκιμασμένου γλύπτη μὲ ταλέντο».

Ὁ Παυλάκης Κορομηλᾶς, εἶναι δεκαπέντε χρονῶν, ζεῖ στὴν Ἐλβετία μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ χωρὶς ἀμφιβολία (λέει ἕνας κριτικὸς) θὰ ξεπεράσει τὸ μεγάλο πατριώτη του γλύπτη... Ἑρμῆ! Τὸν ἀκούσατε ποτέ σας, παιδιά μου, αὐτὸ τὸν γλύπτη; Ὁ κριτικὸς τῆς ἐφημερίδας ἀσφαλῶς θὰ ἐννοοῦσε τὸν Πραξιτέλη ποὺ ἔφτιαξε τὸν Ἑρμῆ! Φαίνεται δὲ πὼς τὰ μπέρδεψε ὅλ' αὐτὰ καὶ τὰ ἔκανε σαλάτα. Καλὰ ποὺ δὲν εἶπε ἀκόμα ὅτι ὁ Ἑρμῆς, ἔφτιαξε τὸν... Πραξιτέλη!

◎◎

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΟΙ

Δὲν εἶναι πάντοτε σκηνοθεσία τὰ χιόνια, τὰ βουνὰ καὶ ὅ,τι ἄλλο βλέπουμε στὶς ταινίες. Γιὰ νὰ γυρίσουν μιὰ σκηνὴ π.χ. πάνω ἀπὸ μιὰ χαράδρα εἶναι εὔκολη ἡ φωτογράφισή της μέσα στὸ στούντιο. Ἀλλὰ μιὰ σκηνὴ χιονοδρομίας εἶναι πάντοτε δύσκολο νὰ γυριστεῖ μονάχα μὲ τεχνικὰ μέσα. Γι' αὐτὸ ἠθοποιοί, κομπάρσοι, ὁπερατὲρ κ.λπ. τραβοῦν γιὰ τὰ βουνά! Κατάλληλη φυσικὴ σκηνοθεσία γιὰ χιονοδρομίες ἔχει τὸ Τένεσυ καὶ τὸ Σὰν Βάλι, τῆς Ἀμερικῆς. Ὅ,τι χιονοδρομίες εἴδατε μέχρι σήμερα στὸν κινηματογράφο, ὅλες ἔχουν γυριστεῖ ἐκεῖ. Τὸ Σὰν Βάλι, χειμώνα καλοκαίρι εἶναι χιονισμένο, γιατὶ ἡ κορφή του ἔχει κάπου 4.750 μέτρα ὕψος.

Ἀπὸ πρόπερσυ ἡ Κολούμπια γυρίζει τὸ θαυμάσιο βιβλίο τῆς Ρενάτε Μπούτερ, ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Ὁ παράδεισος τῶν παιδιῶν» καὶ τὸ διασκεύασε σὲ σενάριο ὁ Μύλλερ Νταίβις, εἰδικὸς γιὰ παιδικὲς ταινίες. Στὸν «Παράδεισο τῶν παιδιῶν» πρωταγωνιστεῖ ἡ μικρούλα θαῦμα Μάργκαρετ Ὀμπραϊάν, ἡ ἄλλη μικρὴ Σίλβα Καίνιχα καὶ τὰ περίφημα πέντε χαμίνια. Οἱ περισσότερες σκηνὲς εἶναι γυρισμένες στὸ Σὰν Βάλι μέσα σὰ χιόνια.

Ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου γίνεται στὴ Νορβηγία καὶ μιλεῖ γιὰ κάποια παιδιὰ ποὺ ἔχασαν τὸν παράδεισό τους (ἐννοεῖ τὴν πατρίδα τους) καὶ ὀφφανὸ πιά, χτυπημένα ἀπὸ τὴ Γερμανικὴ θεομηνία, ψάχνουν νὰ βροῦν ἕναν καινούργιο παράδεισο.

Λέγεται ἀκόμα ὅτι ἡ Μάργκαρετ Ὀμπράϊαν, ἔχει ξεπεράσει κατὰ ἕνα δέκα δισεκατομμύρια φορὲς (ἔκφραση κριτικοῦ κινηματογράφου) ὅλες τὶς μικρὲς συναδέλφους της ποὺ παρουσίασε ὡς σήμερα ἡ ἕβδομη τέχνη.

◎◎

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΕΣ ΤΗΣ... ΜΕΡΑΣ

Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ κουκουβάγιες πετοῦν μονάχα τὴ νύχτα γιατὶ τὰ μάτια τοὺς εἶναι καμωμένα ἔτσι ὥστε νὰ μὴ βλέπουν τὴν ἡμέρα. Κι' ὅμως στὸ Βελγικὸ Κογκὸ ὑπάρχουν κουκουβάγιες ποὺ τὶς νύχτες κοιμοῦνται ὅπως καὶ ὅλα τ' ἄλλα πουλιά. Οἱ ἰθαγενεῖς τὶς λένε «Κουάμπα ντίρνα» δηλαδὴ «πουλιὰ τῆς μέρας» καὶ γελοῦν ὅταν τοὺς πεῖ κανένας Εὐρωπαῖος ὅτι οἱ κουκουβάγιες σ' ὅλα τ' ἄλλα μέρη πετοῦν μονάχα τὴ νύχτα. Τὸ «Κουάμπα ντίρνα» εἶναι ἀκριβῶς ὅπως καὶ ἡ δική μας κουκουβάγια, τρώει ποντίκια, σκουλίκια, σαῦρες καὶ κουνούπια κι' ἡ φωνή της ἔχει τὸ συνηθισμένο ἦχο ποὺ ἀκοῦμε καμμιὰ φορὰ τὰ βράδια πάνω στὰ κεραμίδια μας. Αὐτὸ ὅμως ἐμεῖς τὸ θεωροῦμε γρουσουζιά, ἀντίθετα ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς τοῦ Βελγικοῦ Κογκὸ ποὺ ὅταν ἀκούσουν τὴ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας πάνω στὴν καλαμένια καλύβα τους βγαίνουν καὶ τὴ χαιρετοῦν μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

Σιάρα λίκα μαϊκοῦ
μιράτο ντρία παρεντζοῦ
καλίρα κάνιαμιε περσάϊ
κουάμπα ντίρνα...

Δηλαδή:

Σ' ἀκούσαμε καὶ τρέξαμε
νὰ σὲ προσδπαντήσουμε, γιατὶ
ἐσὺ θὰ μᾶς φέρεις τύχη
ἀγαπημένο πουλὶ τῆς ἡμέρας...

Γιατὶ λοιπὸν νὰ θεωροῦμε γρουσούζικο ἕνα πουλὶ ποὺ ἄλλοι λαοὶ τὸ ἔχουνε γιὰ τυχερό, μάλιστα ἐμεῖς οἱ ἕλληνες ποὺ οἱ πρόγονοί μας τὸ εἴχανε γιὰ πουλὶ τῆς σοφίας;

◎◎

ΤΡΙΑΚΟΣΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΟ ΛΕΠΤΟ!

Ὁ μικρούλης Ἰταλός, Ἄντζελο Πολυέρι ἔχει τὸ ἐκπληκτικότερο χάρισμα τῆς εὐγλωττίας. Ἐνῶ δὲν εἶναι περισσότερο ἀπὸ ἑφτὰ χρονῶν, μιλεῖ τόσο γρήγορα ποὺ κανένας ὡς τὰ σήμερα δὲν μπορεῖ νὰ τὸν φτάσει. Στενογράφοι ποὺ παρακολούθησαν τὶς ὁμιλίες του, βεβαιώνουν ὅτι ὁ μικρὸς Πολυέρι ξεπερνάει τὶς τριακόσιες λέξεις στὸ λεπτό! Τοῦ δίνουν ἕνα κείμενο, τὸ ἀποστηθίζει, κάθεται στὴν πολυθρόνα του κι' ἀρχίζει νὰ μιλεῖ. Εἶναι ἀδύνατο νὰ φαντασθεῖ κανένας μὲ πόση ἀκρίβεια καὶ καθαρότητα φωνῆς λέει τὸ κείμενό του. «Νομίζει κανεὶς πὼς στὸ λαρύγγι τοῦ Ἄντζελο Πολυέρι, ὑπάρχει μιὰ πλάκα γραμμοφώνου» γράφει μιὰ Ἰταλικὴ ἐφημερίδα. Ἀλλὰ μὴ σᾶς φαίνεται παράξενο, παιδιά μου. Κάποτε γνώρισα ἕνα Ἑλληνόπουλο (σ' ἕνα χωριὸ κρεμασμένο σὲ μιὰ πλαγιὰ τοῦ Ὀλύμπου) ποὺ ἀσφαλῶς θὰ ξεπερνοῦσε τὸ μικρὸ Ἰταλό. Δὲ μέτρησα βέβαια πόσες λέξεις μποροῦσε νὰ πεῖ στὸ λεπτό. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἅμα ἄρχισε νὰ μιλεῖ κι' ἐγὼ κι' οἱ συστρατιῶτες μου, μείναμε μὲ στόμα ἀνοιχτό. Ἡ γλῶσσα του ἔτρεχε τόσο γρήγορα ποὺ μᾶς ἦταν τέλεια ἀδύνατο νὰ τὸν προλάβουμε γιὰ νὰ τοῦ δώσουμε ἀπάντηση.

Αὐτὲς εἶναι, παιδιά μου, οἱ παραξενιὲς τῆς φύσης.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

Ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων».— Οἱ συνδρομηταί.—Ἡ ταινία τοῦ συνδρομητοῦ καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεως.—Τὰ φύλλα ποὺ χάνονται. —Τὰ προνόμια τοῦ συνδρομητοῦ.

1.— Ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων», περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ καὶ ἐφήβους, ἱδρύθηκε τὸ 1879 ἀπὸ τὸν Νικόλαο Π. Παπαδόπουλο, ποὺ τὴν ἐξέδιδε καὶ τὴ διεύθυνε ὡς τὸ θάνατό του (1941). Στὴν ἀρχὴ (Α' Περίοδος), ἔβγαινε μιὰ φορὰ τὸ μῆνα, σὲ μικρότερο σχῆμα ἀπ' τὸ σημερινό. Ἔπειτα ἔγινε δεκαπενθήμερη κι' ἀπὸ τὸ 1894 ἑβδομαδιαία. Ἀπὸ τότε ὅμως μεγάλωσε τὸ σχῆμα της καὶ μπῆκε σὲ Β' Περίοδο, αὐτὴ ποὺ συνεχίσθηκε ὡς τὸ 1944, ὁπότε καταστράφηκαν τὰ γραφεῖα της. Ξανάρχισε νὰ ἐκδίδεται τὸ 1945 (Γ' Περίοδος). Ἀλλ' ἀπὸ τὸ 1947 ἀνακαινίσθηκε σὲ πολλά, πλουτίσθηκε μὲ ἔγχρωμες εἰκόνες καὶ μπῆκε ἔτσι σὲ νέα Περίοδο (Δ'), αὐτὴν ποὺ ἐξακολουθεῖ.

2.— Ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Παπαδοπούλου, τὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ ἀνέλαβε ὁ κ. Γρ. Ξενόπουλος, Ἀκαδημαϊκός, ἀρχισυντάκτης ἀπὸ τὸ 1895. Ἡ ἰδιοκτησία ἀνήκει στοὺς κληρονόμους τοῦ ἱδρυτῆ της, ποὺ εἶναι ἡ ἀδελφή του κ. Μαρία Π. Παπαδοπούλου καὶ οἱ κόρες τῆς ἀνεψιᾶς του Τίτας Γρ. Ξενοπούλου, κ. κ. Αἰκατερίνη Π. Μουσδράκη καὶ Εὐθαλία Χρ. Νατσίου.

3.— Ἡ «Διάπλασις» βγαίνει κάθε Σάββατο. Τὸ φυλλάδιό της ἔχει δώδεκα σελίδες. Ὁ τόμος της περιλαμβάνει τὰ φυλλάδια 12 μηνῶν (16 Δεκεμβρίου—15 Δεκεμβρίου τοῦ ἄλλου χρόνου) ποὺ εἶναι 52 ἢ 53.

4.— Ἡ ὕλη τῆς «Διαπλάσεως», κατὰ τὸ ἀνέκαθεν πρόγραμμά της, («τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν») εἶναι *κυρίως* λογοτεχνικὴ καὶ ἠθοπλαστική, καὶ κατὰ δεύτερο λόγο πραγματογνωστικὴ κι' ἐγκυκλοπαιδική. Δημοσιεύει ἕξη-ἑπτὰ μυθιστορήματα τὸ ἔτος, γιὰ μικρότερα ἢ μεγαλύτερα παιδιά, χρονογραφήματα μὲ θέματα ἢ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸν παιδικὸ κόσμο («Ἀθηναϊκαὶ Ἐπιστολαί»), διηγήματα διάφορα, ποιήματα, θεατρικὰ ἔργα, ἐγκυκλοπαιδικὰ ἄρθρα κλπ. Ὅλ' αὐτὰ γράφονται ἢ μεταφράζονται ἀπὸ γνωστοὺς καὶ διαλεκτοὺς λογοτέχνες. Ἀλλὰ κι' οἱ συνδρομηταὶ δημοσιεύουν στὸ φύλλο ***Πνευματικὲς Ἀσκήσεις, Παιδικὰ Πνεύματα, Μικρὲς Ἀγγελίες*** καὶ μικρὰ λογοτεχνικά τους ἔργα, ἐγκρινόμενα γιὰ τὴ ***Σελίδα Συνεργασίας*** ἢ βραβευόμενα στοὺς σχετικοὺς Διαγωνισμούς. (Βλ. Κεφ. Δ', Ε', Ζ').

5.— Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς «Διαπλάσεως» ὑπάρχουν καὶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο της (Τιμολόγιο τῶν τόμων βλέπε στὸ τέλος).

6.— Γιὰ νὰ γίνει κανεὶς συνδρομητὴς στὴ «Διάπλασι», πρέπει νὰ στείλει τὸ ὀνοματεπώνυμό του ὁλόγραφο, καθαρό, καὶ μὲ ***τόνομα τοῦ πατέρα του*** —(ἀπαραίτητο γιὰ νὰ μὴ γίνεται σύγχυση)—καὶ τὴ διεύθυνσή του, μαζὶ μὲ τὸ ἀντίτιμο τῆς συνδρομῆς. (Τιμολόγιο συνδρομῆς βλέπε στὸ τέλος). Μπορεῖ βέβαια κανεὶς νἀγοράζει τὸ φύλλο κάθ' ἑβδομάδα ἀπὸ τὸ γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» ἢ τὸ Ποακτορεῖο. Ἀλλὰ ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχει κανένα προνόμιο, ἐνῶ ὁ συνδρομητὴς ἔχει πολλά. (Βλ. § 11).

7.— Ὁ συνδρομητὴς λαβαίνει τὸ φύλλο ταχυδρομικῶς, μὲ τὴ διεύθυνση ποὺ δίνει ὅταν πρωτογράφεται, τυπωμένη στὸ περικάλυμμα ἢ τὴν ***ταινία*** τοῦ φύλλου Τὴν πρώτη φορά, ἡ ταινία αὐτὴ τοῦ τυπώνεται χάρισμα. Ὅταν ὅμως ὁ συνδρομητὴς ἀλλάξει διεύθυνση, πρέπει γιὰ νὰ τοῦ τυπωθῆ καινούρια ταινία, νὰ στείλει, μαζὶ μὲ τὴν παραγγελία, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀλλαγῆς. (Βλέπε τιμολόγιο στὸ τέλος).

8.— Οἱ συνδρομὲς ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν 1η ὁποιουδήποτε μηνός. Ἀλλὰ ἕνας ποὺ ἐγγράφεται στὴ μέση ἢ στὸ *τέλος τοῦ διαπλασιακοῦ ἔτους, μπορεῖ*, ἂν θέλει, νὰ κάμει τὴ συνδρομή του νἀρχίζει ἀπὸ τὴ 16η Δεκεμβρίου, ἀρκεῖ *νὰ τὸ δηλώσει* κατὰ τὴν ἐγγραφή του καὶ τότε λαβαίνει καὶ τὰ προηγούμενα φύλλα, γιὰ νὰ ἔχει τὸν τόμο καὶ τὰ μυθιστορήματά του ἐξ ἀρχῆς.

9.— Τὰ φύλλα τῶν συνδρομητῶν στέλνονται ἀπὸ τὸ γραφεῖο ***τοκτικώτατα***. Ἂν χάνεται κάποτε κανένα στὸ Ταχυδρομεῖο, ἡ «Διάπλασις» δὲν εὐθύνεται. Καὶ γιὰ νὰ ξαναστεῖλει ἕνα φύλλο ποὺ τὸ ἔστειλε μιὰ φορά, ἡ σχετικὴ παραγγελία πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ τὸ ἀντίτιμο, ὅπως καὶ κάθε παραγγελία γι' ἀποστολὴ προηγούμενου φύλλου.

10.— Ἅμα λήξει ἡ συνδρομή του, ὁ συνδρομητής, ἂν δὲν θέλει νὰ ἐξακολουθήσει, πρέπει νὰ ἐπιστρέψει τὸ πρῶτο φύλλο ποὺ θὰ λάβει μετὰ τὴ λήξη μαζὶ μὲ τὴν ***ταινία του*** καὶ μὲ τὴ λέξη «ἀπαράδεκτο» γραμμένη ἀπάνω στὴν ταινία. Ἄλλως πρέπει νἀνανεώσει τὴ συνδρομή του ἀμέσως. Τὸ πρώτιστο χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς του.

11.— Ὁ συνδρομητὴς ἔχει προνόμια, ποὺ δὲν τὰ ἔχει ὁ ἁπλὸς ἀγοραστής. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, πληρώνει λιγότερα παρ' ἂν ἀγόραζε τὸ φύλλο κάθε Σάββατο ἀπ' τὸ γραφεῖο ἢ τὸ πρακτορεῖο. Ἔπειτα ἔχει τὸ δικαίωμα, αὐτὸς καὶ τ' ἀδέλφια του, ὅσα θέλουν νὰ πάρουν ***ψευδώνυμο***. Καὶ ὅποιος ἔχει ψευδώνυμο, ἔχει τὸ δικαίωμα: α') νὰ λαβαίνει μέρος σ' ὅλους τοὺς διαγωνισμοὺς ***δωρεάν***, ἐνῶ οἱ ἀγορασταί, οἱ συνδρομηταὶ καὶ τἀδέλφια τους ποὺ δὲν ἔχουν ψευδώνυμο, πληρώνουν γι' αὐτοὺς χωριστά· β') νἀλληλογραφεῖ μὲ τὴ «Διάπλασι» τακτικά, καὶ γ') νὰ δημοσιεύει ἔργα του στὴ Σελίδα Συνεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

Κανονισμὸς τῶν ψευδωνύμων.—Τὰ ψευδώνυμα.

1.—Τὸ ψευδώνυμο χρειάζεται προπάντων γιὰ νὰ μπορεῖ τὸ παιδὶ νὰ λαβαίνει μέρος ***πιὸ ἐλεύθερα*** στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ, παρὰ ἂν ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ φαίνεται παντοῦ μὲ τόνομά του, καὶ προπάντων στὴν Ἀλληλογραφία, ὅπου ἡ «Διάπλασις» μιλεῖ καὶ συμβουλεύει σὰ μητέρα. Γι' αὐτό, τὸ ψευδώνυμο πρέπει νὰ κρατιέται ***μυστικό***, (νὰ μὴν τὸ ξέρει παρὰ ἐκεῖνος ποὺ τόχει κι' ἡ «Διάπλασις»).

2.—Τὸ ψευδώνυμο εἶναι πάντα μιὰ λέξη ἢ μιὰ φράση ἀπὸ δυὸ λέξεις (καὶ μὲ τὸ ἄρθρο τρεῖς). Π. χ.: ***Αὔρα***, ἢ ***Φαληρικὴ Αὔρα***, ἢ ***Αὔρα τοῦ Φαλήρου***. Ἐκτενέστερα ψευδώνυμα δὲν ἐπιτρέπονται. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπονται τ' ἀκατάλληλα γιὰ τὴ «Διάπλασι», τ' ἀνάρμοστα γιὰ παιδιά, καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα ***ἐπιφανῶν ζώντων προσώπων, πολιτικῶν*** κτλ.

3.—Ὁποιος συνδρομητής, ἢ ἀδέλφι του, θέλει νὰ πάρει ψευδώνυμο, πρέπει νὰ πληρώσει τὸ δικαίωμα (βλέπε Τιμολόγιο) καὶ νὰ προτείνει μερικὰ ψευδώνυμα τῆς ἀρεσκείας του. Ἀπ' αὐτὰ ἡ «Διάπλασις» τοῦ ἐκλέγει ἕνα καὶ τὸ δημοσιεύει σὲ μιὰ ἰδιαίτερη στήλη τῆς «Ἀλληλογραφίας» της, ποὺ ἐπιγράφεται ***Ἐγκρίσεις Ψευδωνύμων***. Στὴ στήλη αὐτή, κάθε ψευδώνυμο συνοδεύεται ἀπὸ τ' ἀρχικὰ ἐκείνου ποὺ τὸ παίρνει (ἢ κι' ἀπὸ ψεύτικα ἀρχικά, ἢ ἄλλα διακριτικὰ σημεῖα ποὺ στέλνει, ἂν θέλει, γιὰ περισσότερη μυστικότητα) κι' ἀπὸ ἕνα ***ἀ***. ἂν τὸ ψευδώνυμο ἀνήκει σ' ἀγόρι, ἢ ἀπὸ ἕνα ***κ***. ἂν ἀνήκει σὲ κορίτσι. Ἡ διάκριση αὐτὴ εἶναι ***ὑποχρεωτική***.

4.—Ἀλλὰ ἕνας συνδρομητὴς ἢ ἀδέλφι του μπορεῖ, ἂν θέλει, νὰ πάρει καὶ δυὸ ἢ καὶ περισσότερα ψευδώνυμα, γιὰ νὰ μεταχειρίζεται πότε τοῦτο καὶ πότε τὸ ἄλλο. Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ κάθε ψευδώνυμο πρέπει νὰ πληρώσει δικαίωμα χωριστά. Ἀλλὰ ὅσα ψευδώνυμα κι' ἂν ἔχει, μόνο ἀπὸ ἕνα ἔργο του ἢ ἀπὸ μιὰ ἀπάντησή του μπορεῖ νὰ στέλνει σὲ κάθε Διαγωνισμό, μ' ἕν' ἀπὸ τὰ ψευδώνυμά του, ὅποιο θέλει κάθε φορά.

5.—Ὁ ψευδωνυμοῦχος πρέπει νὰ γράφει τὸ ψευδώνυμό του μαζὶ μὲ τόνομά του, ***σὲ ὅ,τι στέλνει στὴ Διάπλασι***. Κι' ἂν ἔχει πολλὰ ψευδώνυμα, πρέπει νὰ γράφει κάθε φορὰ ***μόνο*** ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖο θέλει νὰ τοῦ ἀπαντήσει ἡ «Διάπλασις», ἢ νὰ λάβει μέρος σ' ἕνα Διαγωνισμό, ἢ νὰ δημοσιευθεῖ ἕνα κομμάτι του στὴ Σελίδα. ***Ὄνομα καὶ ψευδώνυμο πρέπει νὰ εἶναι ἀχώριστα*** καὶ ποτὲ νὰ μὴ γράφεται μόνο τὸ ἕνα ἢ μόνο τὸ ἄλλο.

6.—Στὸ τέλος τοῦ διαπλασιακοῦ ἔτους (15 Δεκεμβρίου), λήγει ἡ ἰσχὺς κάθε ψευδωνύμου, σὲ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ κι' ἂν τὸ πῆρε ὁ κάτοχός του. Καὶ γιὰ τὸ ἑπόμενο ἔτος, ἂν θέλει τὸ ἴδιο, πρέπει νὰ τὸ ***ἀνανεώσει*** καὶ νὰ πληρώσει πάλι δικαίωμα. (Τὸ ἴδιο θὰ πληρώσει κι' ἂν θέλει νὰ πάρει καινούργιο). Οἱ ***ἀνανεώσεις*** δημοσιεύονται στὴ σχετικὴ στήλη τῆς Ἀλληλογραφίας, χωρὶς ἀρχικὰ αὐτές, ἀλλὰ μόνο μὲ τὸ διακριτικὸ ***ἀ***. ἢ ***κ***.

7.— Συνήθως οἱ ἀνανεώσεις τῶν ψευδωνύμων γίνονται μαζὶ μὲ τὴν ἀνανέωση τῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἀπὸ 16ης Δεκεμβρίου. Ἀλλὰ κι' ἀργότερα μπορεῖ κανεὶς ν' ἀνανεώσει τὸ ψευδώνυμό του, ἀρκεῖ νὰ τὸ βρεῖ ἐλεύθερο. Γιατὶ μόνο ***ὡς τὸ τέλος Ἰανουαρίου*** ἡ «Διάπλασις» εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κρατεῖ τὰ ψευδώνυμα τοῦ περασμένου ἔτους στὴ διάθεση τῶν πρώτων τους κατόχων. Ὕστερα τὰ θεωρεῖ ἐλεύθερα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 35000, Ἑξάμηνη δρχ. 20000, Τρίμηνη 12000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2:10 Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἑξάμηνη ἀναλόγως. Τιμὴ φύλλου δρ. 1000.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς Ἀριστείδου 10
Ἀθῆναι

8.— Ν' ἀλλάξει κανεὶς ψευδώνυμο μπορεῖ καὶ στὴ μέση τοῦ ἔτους. καὶ στὸ τέλος, ὅποτε θέλει. Ἀλλὰ θὰ πληρώσει πάλι *δικαίωμα ἀλλαγῆς*, ἔστω κι' ἂν δὲν ἔλησε ἀκόμα ἡ ἰσχὺς τοῦ ψευδωνύμου ποὺ ἀφίνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ἀλληλογραφία τῆς «Διαπλάσεως». —Ἀλληλογραφία κι' Ἐπικοινωνία μεταξὺ Συνδρομητῶν. —Μικραὶ Ἀγγελίαι.— Μικρὰ Μυστικά.

1.—Ὁ σκοπὸς τῆς Ἀλληλογραφίας εἶναι διπλός: α') νὰ μαθαίνουν, νὰ συνειθίζουν τὰ παιδιὰ νὰ γράφουν· καὶ β') νὰ λαβαίνουν τὴν ὁδηγία καὶ τὴ συμβουλὴ τῆς Διαπλάσεως σὲ μιὰ ὁρισμένη ἀπορία τους ἢ περίσταση.

2. Πρὸς αὐτὸν το σκοπὸ, ὅλοι *ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο* μποροῦν νὰ γράφουν στὴ Διάπλασι *ὅσο συχνὰ θέλουν*.

3.—Τὰ γράμματα αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸ τακτικὰ καὶ *καθαρογραμμένα*. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, στὴν ἐπάνω ἀριστερὴ γωνία τοῦ χαρτιοῦ του, ὁ συνδρομητὴς πρέπει νὰ γράφει τὸ *ψευδώνυμό του μὲ κόκκινο μελάνι*, (μόνο αὐτὸ κόκκινο) τὸνομά του ὁλόγραφο, τὴ διαμονή του, τὴ χρονολογία καὶ ὕστερα τὴν προσφώνηση. Π. χ.:

Πεῦκο τοῦ Βουνοῦ

Γεώργιος Κ. Μακρίδης
Ἀθῆναι, 107 ὁδὸς Ἑρμοῦ
12 Φεβρουαρίου 1929

Ἀγαπητὴ μου Διάπλασις κτλ.

Καὶ πάλι, στὸ τέλος τοῦ γράμματος, ἡ ὑπογραφή, — ὄνομα· μαζὶ καὶ ψευδώνυμο.

4.— Στὸ ἴδιο γράμμα του πρὸς τὴ Διάπλασι, ὁ συνδρομητὴς μπορεῖ, ἐννοεῖται, νὰ κάνει καὶ τὶς παραγγελίες του, εἴτε γι' ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς του, εἴτε γιὰ ἔγγραφὴ κάποιου φίλου του (Ξεσπάθωμα, βλ. Κεφ. Δ'), εἴτε γι' ἀποστολὴ κάποιου φύλλου, τόμου ἢ βιβλίου, κτλ. ἢ τλ.. Ἀλλὰ ὅταν στὸ γράμμα του ἔχει καὶ παραγγελία νὰ τοῦ σταλεῖ κάτι τί, πρέπει νὰ ἐσωκλείει καὶ μιὰ *τυπωμένη ταινία* του, κομμένη ἀπὸ τὸ περικάλυμμα ποὺ τοῦ στέλνεται τὸ φύλλο (βλ. Κεφ. Α' § 7.) Ὅταν ὑπάρχει καὶ τέτοια ταινία, ἡ *παραγγελία του γίνεται πιὸ γρήγορα*.

5.—Ὅταν γράφει κανεὶς πολλὲς καὶ διάφορες παραγγελίες μαζί, στὸ τέλος τοῦ γράμματός του πρέπει νὰ τὶς *συγκεφαλαιώνει* μὲ τὰ ποσὰ ποὺ στέλνει γιὰ τὴν κάθε μιὰ καὶ μὲ τὴν ἄθροιση Π. χ:

Γιὰ τὸ νέο μου ψευδώνυμο	Δρ.	2.000
Γιὰ τὰ φύλλα 5 καὶ 7 τοῦ 1945	»	2 000
Γιὰ τὸν τόμο τοῦ 1930	»	40.000
Γιὰ συνδρομὴ τοῦ τάδε	»	50 000
Ἐμβάζω τὸ ὅλον	Δρ.	94.000

μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14.850 ταχυδρομικὴ Ἐπιταγὴ (ἢ ἐσωκλείστως εἰς τοῦτο κτλ.).

6.—Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὲς τὶς παραγγελίες κι' ἀπ' ὅ,τι ἄλλο θέλει νὰ πεῖ στὴ «Διάπλασι», ὁ συνδρομητής, στὸ γράμμα του, δὲν πρέπει νὰ γράφει οὔτε Παιδικὸν Πνεῦμα, οὔτε Μικρὴ Ἀγνελία γιὰ δημοσίευση, οὔτε ἀπάντηση σὲ Διαγωνισμό, οὔτε κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας, οὔτε τίποτα τέτοιο. Ὅλα αὐτὰ μποροῦν βέβαια νὰ εἶναι *ἐσώκλειστα* στὸ ἴδιο γράμμα, ἀλλὰ τὸ κάθε τί πρέπει νὰ εἶναι γραμμένο *χωριστά*, μόνο του, σὲ ἄλλο χαρτί, καὶ κάθε χαρτὶ πάλι πρέπει νὰ ἔχει ἀπὸ πάνω τὸ ψευδώνυμο καὶ τόνομα ἐκείνου ποὺ τὸ στέλνει, ὅπως καὶ τὸ γράμμα.

7.—Τὰ γράμματα πρὸς τὴ Διάπλασι, ὅταν τὰ στέλνει κανεὶς μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο, πρέπει νὰ τὰ ζυγίζει καὶ νὰ βάζει σωστὸ τὸ *γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται*. Γράμματα ἢ ὅ,τι ἄλλο χωρὶς γραμματόσημο, ἢ μὲ «ἀνεπιρκές», ἡ Διάπλασις δὲν μπορεῖ νὰ πληρώνει γιὰ νὰ τὰ παίρνει καὶ μένουν στὸ Ταχυδρομεῖο «ἀνεπίδοτα».

8.—Ἡ Διάπλασις ἀπαντᾶ φανερὰ *σ' ὅλα γενικῶς τὰ γράμματα* τῶν παιδιῶν της. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι σ' ἄλλα ἀπαντᾶ γρηγορώτερα ἢ ἐκτενέστερα, καὶ σ' ἄλλα ἀργότερα ἢ συντομώτερα. Σ' ἕνα γράμμα π. χ. ποὺ ἔχει καὶ παραγγελίες, ἀπαντᾶ ἀργότερα παρὰ σ' ἕν' ἄλλο ποὺ δὲν ἔχει, (γιατὶ πρῶτα πρέπει νὰ ἐκτελεσθοῦν οἱ παραγγελίες)· καὶ σ' ἕνα γράμμα ποὺ ρωτᾶ κάτι σπουδαῖο, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρει κι' ἄλλα της παιδιά, ἀπαντᾶ ἐκτενέστερα παρὰ σ' ἕν' ἄλλο ποὺ ζητεῖ ἀδιάφορες γιὰ τοὺς ἄλλους πληροφορίες ἢ κάνει μόνο παραγγελίες ἢ δὲν ἔχει παρ' ἁπλῶς μιὰ περιγραφὴ ἐκδρομῆς.

9.—Ἀπὸ τὰ γράμματα λοιπὸν ποὺ λαβαίνει κάθ' ἑβδομάδα, ἡ Διάπλασις ξεχωρίζει ἐκεῖνα ποὺ πρέπει νὰ τοὺς ἀπαντήσει στὴν Ἀλληλογραφία της μὲ ὁλόκληρο *παράγραφο*. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὰ εἶναι συνήθως πολλά, τοὺς ἀπαντᾶ *μὲ τὴ σειρὰ ποὺ τὰ λαβαίνει*· κι' ἅμα ἐξαντληθεῖ ὁ χῶρος ποὺ ἔχει διαθέσιμο σὲ κάθε φύλλο γιὰ παραγράφους, τἄλλα ποὺ μένουν τ' ἀναφέρει ἁπλῶς σ' ἕνα γενικὸ παράγραφο τῆς Ἀλληλογραφίας ποὺ ἀρχίζει μὲ τὶς λέξεις: «*Ὡραίας Ἐπιστολὰς* ἔστειλαν κτλ.». Μόνο στὰ γράμματα ποὺ δὲν θέλουν ἐκτενῆ ἀπάντηση, ἡ Διάπλασις ἀπαντᾶ μὲ λίγα λόγια σ' ἕναν ἄλλο παράγραφο ποὺ ἀρχίζει: «*Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της*». (Ἀκολουθεῖ)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1947

ΣΤΟ προπερασμένο φύλλο (38—39) τὸ ψευδώνυμο τῆς *Κικῆς Θ Παρασκευοπούλου*, κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα της, τυπώθηκε ἀπὸ τυπογραφικὴ ἄβλεψία *Ἐκάλη*, ἀντὶ *Ἐκάτη*. Παρακαλῶ κάμετε τὴ σχετικὴ διόρθωση στὸ φύλλο σας.

Καὶ στὸ σημερινὸ φύλλο ὅπως βλέπετε, καθὼς καὶ στὸ προηγούμενο, δημοσιεύω πάλι μιὰ *πρωτότυπη* εἰκόνα παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ, τῆς ἰδιαίτερης φωτογραφικῆς μου ὑπηρεσίας. Ὁ εἰκονιζόμενος Μπέμπης, γιὸς ἑνὸς θερμοῦ φίλου τῆς Διαπλάσεως, τοῦ κ. Γιάννη Φράγκου, εἶναι σχεδὸν διαπλασόπουλο, μιὰ ποὺ ὁ πατερούλης του, ποὺ κυριολεκτικὰ τὸν λατρεύει, τὸν ἔγραψε ἀπὸ τώρα συνδρομητὴ γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο, γιὰ νὰ τοῦ διαβάζει—λέει—ὁ ἴδιος τ' ἀναγνώσματά μου καὶ νὰ τὸν διασκεδάζει μὲ τὶς εἰκόνες μου. Βλέπετε ὁ μικρός μου φίλος, γίνεται συνδρομητής μου - ὅπως δὰ καὶ τόσοι ἄλλοι—πρὶν κἂν μάθει νὰ διαβάζει. Βιαστικὸς σ' ὅλα του, ὄχι μόνο στὸ ποδήλατο, φαίνεται πραγματικὸ παιδί τοῦ αἰῶνα ποὺ ζοῦμε. Πόσο μὲ συγκινοῦν οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς μικρῶν καὶ μεγάλων! Εὔχομαι στὸν καλό μου φίλο νὰ τοῦ ζήσει τὸ βλασταράκι του, καὶ σὲ μένα γρήγορα νὰ βρεθῶ στὴν εὐχάριστη θέση νὰ ξαναδημοσιεύσω τὴ φωτογραφία του, σὲ κάποια ἄλλη ὅμως τότε θέση: Ἐκεῖ ποὺ μπαίνουν οἱ εἰκόνες βραβευθέντων στοὺς διαγωνισμούς μου. Τί καλύτερη ἱκανοποίηση περιμένω κι' ἐγὼ σὰ μητέρα;

Ἀπὸ τὸ σημερινὸ φυλλάδιο, ὅπως θὰ παρατηρήσατε, ἄρχισα νὰ δημοσιεύω τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ ποὺ θὰ τελειώσει ἐλπίζω μὲ τὸ τελευταῖο φυλλάδιο τοῦ φετεινοῦ τόμου. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἂς μὴν ἀνησυχήσει τοὺς πολιοὺς συνδρομητές μου, ὅσους σύμφωνα μὲ τὴν ἀγγελία μου, μοῦ παρήγγειλαν τὸν Ὁδηγό, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθεῖ, ἀπὸ πέρυσι. Τοὺς πληροφορῶ πὼς μόλις τελειώσει ἡ δημοσίευσή του στὰ ὑπόλοιπα φυλλάδια θὰ τὸν τυπώσω καὶ ἰδιαιτέρως σ' ἕνα κομψὸ βιβλιαράκι καὶ θὰ τὸν στείλω ἀμέσως σ' ὅσους τὸν ἔχουν ἤδη παραγγείλει.

Ἡ *Καρδερίνα* περίμενε νὰ τελειώσει ὁ χρόνος γιὰ νὰ μοῦ γράψει. Πάλι καλά! Μὲ ἀποζημιώνει τοὐλάχιστον μὲ τὸ πολυσέλιδο γράμμα της ποὺ ἀποπνέει ἀγάπη καὶ λατρεία. «Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθεῖς»—μοῦ λέει— «ἀγαπημένη μου Διάπλασι, πόσο χάρηκα ὅταν

ἀντίκρυσα τὸν ταχυδρόμο χαρούμενο κι' αὐτό, νὰ σὲ φέρνει μετὰ . . . φανῶν καὶ λαμπάδων! Εἴχαμε Λαμπρὴ κείνη τὴ μέρα ὅλοι μας στὸ σπίτι μικροὶ καὶ μεγάλοι κι' ἔγινε ὁμηρικὴ μάχη ποιὸς θὰ σὲ πρωτοπάρει καὶ θὰ σὲ πρωτοδιαβάσει». Εὐχαριστῶ τὴν καλή μου *Καρδερίνα* γιὰ τὸ γράμμα της. Ὅμως νὰ μοῦ γράφει τακτικώτερα.

Ὁ *Χοβιός*, σ' ἕνα χαριτωμένο του γράμμα μοῦ περιγράφει πῶς πέρασε τὸ καλοκαίρι του στὸ ὡραῖο νησάκι τοῦ Πόρου, καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ μοῦ ζητεῖ διάφορες πληροφορίες γιὰ τὸ Μοναστήρι ποὺ τοῦ ἄρεσε ἐξαιρετικά, γιὰ τὴ θέσή του, τὴν ἡρεμία ποὺ βασιλεύει γύρω του καὶ τὴν ὁμορφιά του.

Εὐχαρίστως τοῦ δίνω ἀπὸ δῶ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ ζητεῖ. Τὸ Μοναστήρι τοῦ Πόρου, ἡ «Μονὴ Καλαυρίας», εἶναι ἀρκετὰ παλιὸ καὶ φαίνεται πὼς χτίστηκε ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Παΐσιου τοῦ Β' κατὰ τὸ 1726 μὲ 1734. Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ βγαίνει ἀπὸ τὰ παρακάτω. Στὴ Μονὴ σώζεται ἕνα σιγίλλιο τοῦ Πατριάρχη Γρηγόριου τοῦ Ε' ποὺ ἀπολύθηκε τὸ Μάρτιο τοῦ 1794. Τὸ σιγίλλιο αὐτὸ ἐπικυρώνει προηγούμενο τοῦ Πατριάρχη Παΐσιου, μὲ τὸ ὁποῖο ἀναγνωρίζεται τὸ Μοναστήρι Σταυροπηγιακό. Ἀπὸ τὸ σιγίλλιο αὐτὸ τοῦ Παΐσιου μαθαίνουμε ὅτι τὸ Μοναστήρι χτίστηκε ἀπὸ τὸ Μητροπολίτη Ἀθηνῶν Ἰάκωβο (1713—1734) μὲ ἔξοδα δικά του καὶ μὲ εἰσφορὲς τῶν χριστιανῶν, ἐπειδὴ στὸ μέρος ἐκεῖνο βρισκότανε ἀπὸ τότε «πηγὴ ἀναβλύζουσα αὐτόματος καὶ ἀναδίδουσα ἁγίασμα ἰαματικὸν τοῖς μετ' εὐλαβείας προσερχομένοις χριστιανοῖς, πρός τε ἄλλα νοσήματα καὶ πρὸς τὸ τῆς λιθιάσεως πάθος, διαλῦον αὐτὸ εἰς τὸ παντελές». Λένε πὼς ὁ Μητροπολίτης Ἰάκωβος θεραπεύθηκε ἀπὸ τὴ λιθίαση ποὺ τὸν ἔβασανίζε κι' ὅτι τὸ ἁγίασμα ποὺ ἀναφέρεται στὸ σιγίλλιο εἶναι τὸ νερὸ μιᾶς πηγούλας ποὺ κελαρύζει δίπλα στὸ καφενεδάκι ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.

Μοναστήρι κι' ἐκκλησία δὲν παρουσιάζουνε τίποτα τὸ ἐξαιρετικὸ σὲ ρυθμὸ καὶ σὲ τέχνη. Τὸ μόνο ποὺ ἀξίζει εἶναι τὸ τέμπλο τοῦ ναοῦ, ποὺ μὲ τὶς βυζαντινὲς γλυφές του ἀποτελεῖ ἀληθινὸ ἀριστούργημα ξυλογλυπτικῆς, ἄγνωστου δυστυχῶς τεχνίτη, ποὺ οἱ εἰδικοὶ τὸ ἀνάγουνε στὸ 17ο αἰώνα. Ἔργο τοῦ ἴδιου ἀσφαλῶς τεχνίτη θὰ εἶναι καὶ τὸ πλαίσιο μιᾶς μεγάλης εἰκόνας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ποὺ κρέμεται στὸ δεξιὸ τοῖχο, δίπλα στὸ τέμπλο, ζωγραφισμένη στὴ Βενετία τὸ 1650, σύμφωνα μὲ τὴ ἐπιγραφή της.

Τὸ δάπεδο εἶναι μαρμάρινο. Κάτω ἀπὸ τὸν τρούλλο, ὁ στερεότυπός βυζαντινὸς δικέφαλος ἀετὸς καὶ στὴν ἴδια γραμμὴ, λίγο πιὸ κάτω, ἕνας ρόμβος μὲ μιὰ ἐπιγραφὴ ποὺ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι στρώθηκε ὁ ναὸς ἐπὶ ἡγουμένου Κυπριανοῦ τοῦ Πελοποννησίου τὸ Μάρτιο τοῦ 1804 μὲ δαπάνες τοῦ Ἀντωνίου Καραμανλῆ.

Ἐνδιαφέρον ἐπίσης ἔχει γιὰ τὸν ἐπισκέπτη καὶ ὁ πρόναος ποὺ εἶναι ἀληθινὸ ἡρῶο. Μέσα σ' αὐτὸν βρίσκονται οἱ τάφοι τοῦ Ψαριανοῦ Ναύαρχου Νικόλαου Ἀποστόλη καὶ τοῦ Ὑδραίου Μανώλη Τομπάζη. Ἔξω δὲ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τὰ μνήματα τῆς κόρης τοῦ Μανώλη Τομπάζη καὶ τῆς οἰκογένειας Μιαούλη, μαζὶ μ' ἕνα πλῆθος ἄλλων τάφων ποὺ ὁ καθένας τους κλείνει κι' ἀπὸ μιὰ ἱστορία.

Στὸ ἀρχεῖο τῆς Μονῆς βρίσκονται, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σιγίλλιο τοῦ Γρηγόριου τοῦ Ε' ποὺ ἀναφέρομε παραπάνω, καὶ ἑπτὰ τουρκικὰ ἔγγραφα ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα καὶ ἕνα «Μπουγιουρντί» μεταφρασμένο κι' ἑλληνικά, τοῦ Καπετὰν Πασᾶ Σουλεϊμάν, μὲ τὸ ὁποῖο διατάζει τοὺς κυβερνῆτες τῶν πολεμικῶν πλοίων τῆς δικαιοδοσίας του, νὰ μὴν ἐνοχλοῦν τοὺς μοναχοὺς καὶ τὸ Μοναστήρι. Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1739. Ἡ Μονὴ τῆς Καλαυρίας στάθηκε ἐπὶ Καποδίστρια καὶ ἱερατικὴ σχολή.

Αὐτὰ εἶχα νὰ πῶ στὸ *Χοβιὸ* σχετικὰ μὲ τὸν Πόρο, πληροφορίες ποὺ βρῆκα στὸ τελευταῖο βιβλίο τοῦ συνεργάτη μου κ. Διον. Α. Τροβᾶ «Στὴν Πατρίδα τοῦ Καμπούρογλου» ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Πόρου, βρίσκει κανεὶς πολύτιμες πληροφορίες γιὰ τὴν Πεντέλη, τὸ Σαρωνικό, τὸ Ναύπλιο καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιο.

Σ' ὅσες ἐπιστολὲς ἔλυβα ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἀπαντήσω στὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ 306ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ].

288. Λεξίγριφος

Θρησκευτικὴ περιφορὰ
Μὲ λούλουδα βάλτην ἀντάμα
Καὶ πόλη νά, ποὺ μιὰ φορὰ
Γῆς καὶ φωτιᾶς εἶδε τὸ κρᾶμα.

289. Στοιχειόγριφος

Σύγχρονο ἕνα μοναστήρι
Θὰ σοῦ κάνω τὸ χατήρι
Ὄργανο νὰ κάνω λάλο, μουσικό
Τὸ λαιμό του σὰν τοῦ κόψω (φονικό!)

290. Ἀναγραμματισμὸς

Ἄδικα τὰ νερά μου θὰ ταράξεις
Ἀφοῦ εἶμ' ἕνα ποτάμι δοξασμένο
Ὅσο κι' ἂν προσπαθήσεις νὰ μ' ἀλλάξεις
Ἕνα ποτάμι πάντα ἐγὼ θὰ μένω!

291. Αἴνιγμα

Καμάρι εἶναι τ' ἀρσενικὸ
Στὰ ζῶα τὰ κερασφόρα,
Πρωτεύουσα τὸ θηλυκὸ
Σὲ μιὰ μεγάλη χώρα.

292. Ἀστὴρ ἐν τετραγώνῳ

* * * * * * * * * Ὀριζοντίως: Μυθικὸς ἥρως. Καλλιτεχνικὸς στολισμός.
* * * * * * Ἀρχαῖος Θεός.
* * * * O * * * * Καθέτως: Ἑλληνικὴ ἐπαρχία. Σύζυγος ὁμηρικοῦ ἥρωος. Αἰγύπτιος βασιλεύς.
* * * * * * * * * Διαγωνίως: Πέρσης στρατηγός. Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς.

293. Μέγα Δικτυωτὸν

* * * * * * * * * = Μέρος ἀρχαίου οἰκοδομήματος
* * * * * * * * * = Γνώρισμα τοῦ ὁμογενοῦς.
* * * * * * * * * = Παράβασις, ἀθέτησις.
* * * * * * * * * = Υἱὸς τοῦ Δαβίδ
* * * * * * * * * = Πολεμικὴ κραυγή.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

294. Κρυπτογραφικὸν

12345 = Ἀρχαῖος βασιλεύς
234145 = Θεός
341245 = Ἀρχαῖος ἥρως
45345 = Ἁγιάσας ἀσκητὴς
532145 = Ἔκκρισις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων.

295. Διπλὸ κεφάλι

ὄρος, ἔτος, Ἀλῆς, αὖλος, νύξ, Πάρος

Εἰς ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω λέξεων νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἕνα γράμμα ὡς κεφαλή, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσοι λέξεις τ' ἀρχικὰ τῶν ὁποίων ν' ἀποτελοῦν νῆσον τοῦ Αἰγαίου.

296. Φωνηεντόλιπον καὶ Ἐλλιποσύμφωνον ἐξ Ἀκροστιχίδος, μετὰ ποικίλης Ἀκροστιχίδος

Τ' ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου * - * - * - * * - *, τὰ δεύτερα γράμματα ἐλλιποσύμφωνον τοῦ τύπου * - * * - * * *, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις, τὸ δὲ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης κ.ο.κ., ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς Ἑλλάδος.

1. Πόλις τῆς Πελοποννήσου, 2. Χωρίον τῆς Ἀττικῆς, 3. Ἐθνικὸς εὐεργέτης, 4. Ὑποδιαίρεσις τοῦ μέτρου καὶ μέρος τῆς χειρός, 5. Συστατικὸν τῆς πυρίτιδος, 6. Κερασφόρον.

297. Γρῖφος

ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ
Τὰ α τὶς ις
ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ ἀντὶ

[Ἀσκήσεις τοῦ ΑΝΑΝΙΑ]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 20-22

142. Περίανδρος (περί, Ἄνδρος).— 143. Ἀετὸς—ἔτος.—144. Βάτος—γάτος. 145. Ταγὸς—Τάγος.—146.

ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ
ΕΟΚΟΤ
ΝΟΡΜΑΝΔΙΑ
ΤΜΡΟΜ
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ
ΥΝΑΜΤ
ΡΟΔΟΝ/ΜΕΑΙ
ΟΙΙΙΑΟ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ

147. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ (στρατός, ὅστρια, Κροῖσος, Ρόκκος, Ἀκταῖος, Τριήρης, Ἡρόστρατος).—148. (Ἰστρία—τρία) = ΙΣ + (Πάνορμος—ὅρμος) = ΠΑΝ + (Ἴάσιον—Σιών) = ΙΑ. Ἄθροισμα ὑπολοίπων: ΙΣΠΑΝΙΑ.— 149. ΟΡΟΦΗ — ΟΝΟΜΑ (ΟνέγΑ, κΡᾶΜα, στΟμα. ΑΝάΦη, ΟΦόνΗ). — 150. Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον.— 151. *Ὁ σπλὴν εἶναι ἐντόσθιον* (ὡς πλὴν ἡ, καὶ ἐντὸς θῖ, ὄν).

Τυπογραφεῖον ΣΕΡΓΙΑΔΗ. Γερανίου 9, Ἀθῆναι

Η ΜΑΡΙΑ, Η ΠΟΠΗ ΚΙ' ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'

Ἄστραψε ἀπὸ χαρὰ τὸ προσωπάκι της, χτύπησε τὰ χέρια παλαμάκια, κι' ἔτρεξ' εὐθὺς νὰ τὸ πεῖ σ' ὅλους, Πῶς μίκρυνε τότε τὸ κτῆμα κι' ἀκούστηκαν τ' ἀλαλητά της παντοῦ! Ὁ παπποὺς ἦταν στὴ μιὰν ἄκρη κι' ἐπιστατοῦσε στὸ πότισμα (ἦταν ἡ ὥρα ποὺ ἄνοιγε τ' αὐλάκι κι' ἀγόραζε τὸ νερὸ ἀπὸ τὴ μακρινὴ πηγή· αὐτὸ ἔτρεχε ὁλοκάθαρο καὶ χαρούμενο, βιαστικὰ - βιαστικὰ ἀνάμεσα στ' αὐλάκια καὶ πότιζε ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ κτῆμα). Ἡ γαγιὰ καθάριζε χόρτα μὲς στὴν κουζινίτσα, ἀφοῦ φόρεσε μιὰ ποδιὰ κι' ἔκατσε ἔχοντας μιὰ καρέκλα μπροστά της (τὴν καρέκλα γιὰ ν' ἀκουμπάει τὴ μιὰ κατσαρόλα ὅπου ἔριχνε τὰ καθαρισμένα, καὶ νὰ βάζει καὶ τὰ πόδια της). Κι' ἡ Μαρία, ποὺ εἶχε πάει νὰ φέρει ἀπὸ τὸ γειτονικὸ κτῆμα κρεμμύδια γιὰ τὸ φαΐ, μαζὶ μὲ τὸν Ἀράπη (γιατὶ κρεμμύδια δὲν ἔβαζαν στὸ κτῆμα τοῦ παπποῦ· πέρασε, λοιπόν, τὸ καλάθι στὸ μπράτσο της, πῆρε καὶ τὸ σκύλο μαζὶ καὶ πῆγε δίπλα), ἡ Μαρία μὲ τὸν Ἀράπη ἔφταναν τότε δά. Σ' αὐτὲς τὶς ἱστορικὲς στιγμὲς ἦταν ποὺ ἡ Πόπη ἔβγαλε τὶς φωνές. Καὶ νά' σου ν' ἀφήνει τὸ πότισμα ὁ παππούς, νά' σου νὰ σταματάει τὸ καθάρισμα ἡ γιαγιά, νά' σου κι' ἡ Μαρία νὰ παρατάει τὸ καλάθι καταμεσὶς τοῦ δρόμου καὶ νὰ τρέχει μὲ τὸν Ἀράπη πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου. Τὴν περιτριγύρισαν ὅλοι κι' ἐκείνη πότε κοίταζε τὸν ἕνα, πότε τὸν ἄλλο, καταχαρούμενη, σαστισμένη:

— Νά, γιαγιάκα, εἶδες; Παππού, θὰ ἔχω κι' ἐγὼ τὸν κῆπο μου τώρα! Μαρία, ἔλα νὰ δεῖς! Εἶναι σὰν ἐκεῖνο ποὺ φύτρωσε καὶ σὲ σένα πρῶτα-πρῶτα, ἔ; Ἀράπη, Ἀραπάκο, κοίτα ἐμπρός! Νά, ἐκεῖ! Τὸ βλέπεις; Εἶναι λουλούδι, δικό μου λουλούδι!

Κι' ὁ σκύλος, ποὺ τὰ καταλάβαινε ὅλα, κουνοῦσε τὴν οὐρά του.

Ὅλοι ἦσαν χαρούμενοι. Ἡ Πόπη ἔπιασε καὶ τοὺς φίλησε. Ὅταν ἡσύχασαν κάπως, πῆγε νὰ ρωτήσει:

— Μὰ γιατί, παππού, νὰ βγεῖ ἔτσι ἀργὰ στὸ δικό μου;

Ἐκεῖνος γέλασε καὶ εἶπε ἀστεῖα:

—Ἔ, ἐσὺ εἶσαι μικρότερη ἀπ' τὴ Μαρία, πῶς μποροῦσε νὰ βγοῦν πρῶτα τὰ δικά σου;

Εἶχε ὅμως ἀργήσει, ἔπρεπε νὰ γυρίσει στὸ πότισμα κι' ἔτσι δὲν μπόρεσαν νὰ μάθουν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ἔφαγαν τὴ γιαγιά τους. Κι' ἐκείνη μὲ τὰ πολλὰ τοὺς εἶπε πὼς μιὰ μέρα ὁ παπποὺς τῆς εἶχε ἐξηγήσει.

(Στὸ ἐρχόμενο τὸ τέλος) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ
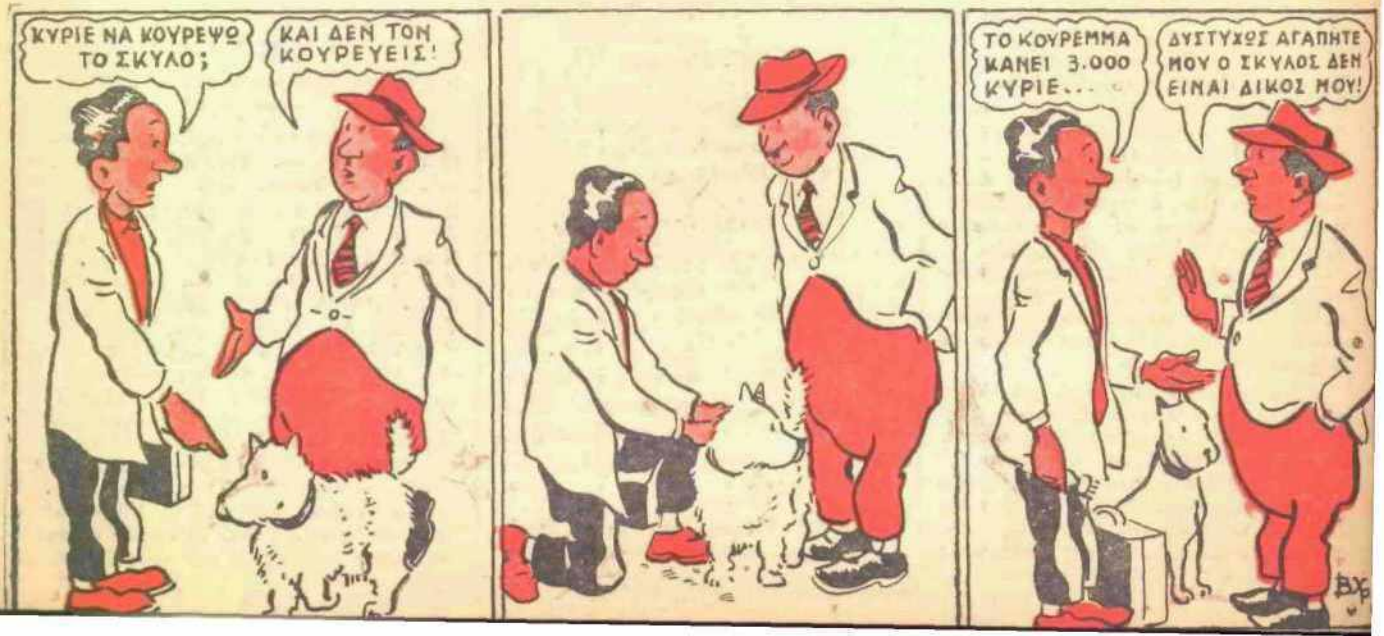
ΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ, ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΚΑΙ Ο ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΟΥ